

NEPRIKLAUSOMA LIE TU VA

The oldest and biggest Lithuanian
newspaper in Canada.

Le plus gros et plus vieux jour-
nal Lituanien au Canada.

Seniausias tautinės demokratinės
minties savaitraštis Kanadoje.

NR.30-31/1055-6/ LIETUVIŠKŲJŲ MOKYKLŲ METAI, 1967, LIEPOS-JULIET-JULY 26. * XXVI METAI * LITUANIE INDEPENDANTE * INDEPENDENT LITHUANIA * Postage paid at Lachine, P.Q.

PRANCŪZIJOS PREZIDENTAS GENEROLAS CHARLES DE GAULLE

Prancūzijos prezidentas gen. Charles de Gaulle į Kanadą atvyko kariniu laivu ir Quebec'e sutiktas nepaprastai iškilmingai.

Kreipdamasis į minią iš miesto rotušės, de Gaulle pasakė, kad Prancūzijos prancūzais su Quebec'o prancūzais sieja senabūtybė. Karštai kalbėdamas jis pasakė: Prancūzijos prancūzai jus mato, jus girdi ir jus myli...

Iš Quebec'o de Gaulle į Montrealį atvyko automobiliu. Tam tikslui nuo 7 valandos ryto iki 7 val. vakaro buvo rezervuotas visas šiaurinis Quebeco-Montrealio kelias. Montrealį de Gaulle pasiekė apie 7 val. pirmadienį. Jam pasakius sveikinimo kalbą, miesto restorane, kuriame vyksta svečių priėmimai, įvyko iškilmin-

gas miesto mero Jean Drapeau ir Ponios Drapeau iškilmingas priėmimas, kuriame dalyvavo ir lietuviai, bent adv. dr. St. Daukša su šeima.

Antradienį, liepos 24 dieną prezidentas de Gaulle pralaidžia parodoje, kurioje pirmiausia aplanko Prancūzijos paviljoną.

Anglų spauda de Gaulle pasisakymus interpretuoja kaip prancūzų separatizmo palaikymą. Esą ir jo pasirinktas kelias mašina iš Quebec'o į Montrealį, tai lyg ir atsirevanšavimas, kai prancūzams pralaimėjus karą su Did. Britanija, tuo keliu, pavadinu "karalių keliu" dabar ne karalienė, bet de Gaulle važiuoja. Ir Quebec'ą de Gaulle pavadinęs "Naują Prancūziją"...

PRAEJUSI SAVAITĖ

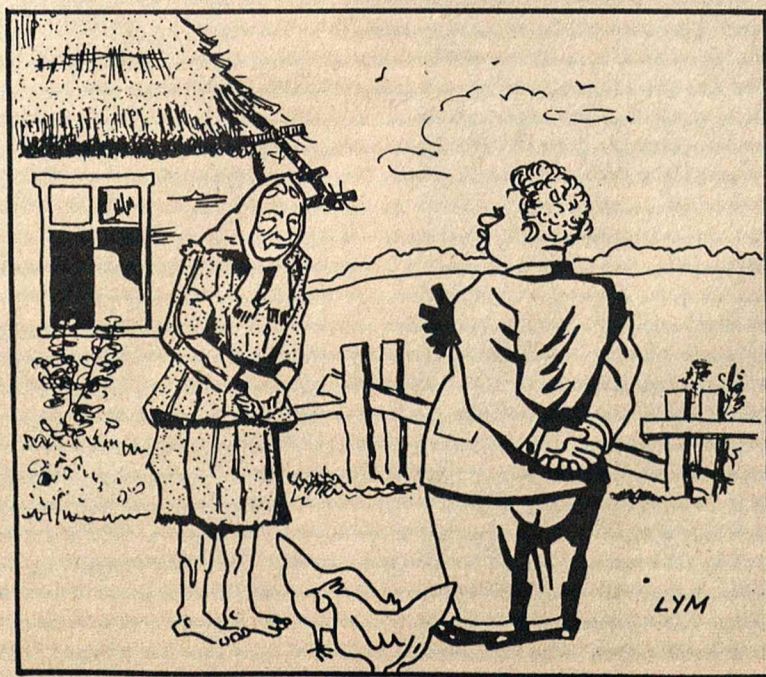
NEVAISINGA JUNGTYNŲ TAUTŲ SESIJA

Maskvai pareikalavus, buvo sušauktas nepaprastasis Jungtinių Tautų posėdis Artimųjų Rytų susidūrimui spręsti. Maskva pasiūlė ir rezoliuciją, kuri tačiau buvo atmesta. Visuotinis susirinkimas bandė suformuluoti daugumai priimtą rezoliuciją, tačiau tas nepasisekė. Ir buvo priimta Skandinavijos valstybių pasiūlyta rezoliucija, kuria Artimųjų Rytų byla... grąžinta spręsti Saugumo Tarybai.

Maskva dėl savo pralaimėjimų kaltina Ameriką ir pasilaiko laisvas rankas Arabus ginkluoti. O Izraelio užs. reik. min. Eban sako, kad Jungtinės Tautos nepajėgios spręsti klausimų, jeigu valstybės pačios to nenori, todėl vienintelis išėjimas-pačioms klausimus svarstyti ir spręsti tiesioginėmis derybomis.

KOMUNISTAI KALTINA KOMUNISTUS

Iširo komunistinė vienybė ir susidarė komunistų srovės. Komunistai pradėjo vieni kitus kaltinti. Kubos komunistai ap-

"Progresyvus" ekskursantas iš Kanados aplanko neseniai iš Sibiro grįžusią seserį ir jai režia: - Na, tu, sanavagan, ir gi hitlerininkė-fašistė buvai! ... - Tai gi, broleli, mus visus, kas tikrai lietuviu save laiko, vadina ir fašistais ir hitlerininkais...

kaltino Jugoslavijos komunistus oportunizmu ir parsidavimu "velniui", kuriuo jie laiko Ameriką. Esą Jugoslavija grįžtanti į buržuazinę santvarką.

Kinijos komunistai apkaltino Rusijos komunistus, nes jie vis arčiau bendradarbiauja su Amerika. Dėl to Maskva Amerikai parduodanti ir Vietkongą. Faktinai gi Maskva Vietkongą remia daugiau negu Pekinas, kuris moka tikrai Vietkongą kurstyti.

ĮVAIRIOS ŽINIOS TRUMPAI

● Puerto Riko salose įvyko referendumas, kurio prognozoje buvo: pasilikti, kaip iki šiol, draugystėje su Amerika, pasiskelbti nepriklausoma valstybe, ar pasidaryti Amerikos nauja valstija. Referendumas pasisakė už dabartinę padėtį.

● Allujevus sūnus Josifas, 22 metų, pasisakė prieš motiną, kad ji pasitraukė iš Rusijos. Esą jos dukrai trūksta motinos. Allujeva tačiau esanti ištikinė, kad jos vaikai galvoja taip, kaip ir motina.

● Turkijoje įvyko didelis žemės drebėjimas, kurio metu žuvo daug žmonių. Istambule sugriauta daug namų žuvusieji skaičiuojami šimtais.

● Rumunija sudaro su Vakarų Vokietija prekybos sutartį ir, atrodo, veda derybas sudaryti ir diplomatinis santykius.

● V. Vokietijos kancleris K. Kiesinger pakviestas į Londoną, kur bus D. Britanijos min. pirm. Wilsono svečias.

● Rumunijos min. pirm. Maurer pasiūlė paleisti Varšuvos ir Atlanto pakto valstybių susibūrimus.

● JAV ir SSSR susitarė dėl dirbtinių satelitų nusileidimo jų teritorijose ir dėl nuostolių, jeigu tokių būtų padaryta.

● Izraelis išpėjo JTO gen. sekretorių U. Thantą, kad Alžyro kariuomenė dalyvavo kovose prie Sueco Egipto pusėje.

● Prie Sueco kanalo jau išsidėstę Jungtinių Tautų stebėtojai, kuriems vadovauja gen. Bull.

● Numatoma valstybių dalyvaujančių Vietnamo kare, viršūnių konferencija, kuri spręs tolimesnį karo vedimą.

● Did. Britanija mažina Tolimuosiuose Rytuose savo kariuomenės kiekius.

● Buvęs Brazilijos prezidentas Branco žuvo lėktuvų susidūrimo nelaimėje.

● Irako ir Alžyro valdžios viršūnės lankėsi Maskvoje, kur pritarė Rusijos reikalavimui, kad Izraelis pasitrauktų į pirmąsias pozicijas.

● Izraelio karo vadas Dayan pareiškė, kad Izraelis laikysis užimtosiose vietose, nes jos Izraeliui daug patogesnės gintis.

● D. Britanijos užs. reik. min. Brown pareiškė, kad nežiūrint Pekino nepalankumo D. Britanijai, ji vis dėlto palaikysianti dipl. santykius.

● Meksikoje susektas sąmokslas, vadovaujamas Pekino komunistų, kurių tikslas nuversti dabartinę demokratine santvarką ir įvesti Pekino diktatūrą.

● Rugsėjo 19 d. paskirta eilinė Jungtinių Tautų sesija.

● Indijos užs. reik. min. Čagla lankosi Jugoslavijoje.

● Rumunijos vyriausybės galva Ceausescu pasisakė už piliečio teisių gerbiimą.

KAS NAUJA KANADOJE

DIDĖJA PRAGYVENIMO IŠLAIDOS

Svarbiųjų pragyvenimo produktų kainos didžiuliuose miestuose birželio mėnesį žymiai pakilo, dėl ko pakilo ir pragyvenimo išlaidos. Skaičiuojant pagal 1961 metais priimtą lygį, kuris buvo 100, birželio mėnesį, lygis buvo: St. Jene 144.4, Halifaxe 140.7, Montrealy 147.6, Otavoje 147, Toronte 150.7, Saskatoon ir Regina 139.4, Edmontone ir Calgary 139.5, Vancouveri 143.5, Vinipege 145.

SUNKUMAI POPIERIAUS GAMYBOJE

Popieriaus gamyklų žiniomis, popieriaus gamyba, kuri Kanadoje vaidina labai svarbų vaidmenį, dabar išgyvena žymius sunkumus, nes esą susiaurėjusios eksporto galimybės.

Dėl to popieriaus gamyklos esančios priverstos ne tikrai mažinti gamybą, bet net laikinai sustabdyti gamybą. Taip esą pasielgė jau keli fabrikai. Iš to didėja nedarbas.

● Prie Sueco kanalo jau išsidėstę Jungtinių Tautų stebėtojai, kuriems vadovauja gen. Bull.

● Numatoma valstybių dalyvaujančių Vietnamo kare, viršūnių konferencija, kuri spręs tolimesnį karo vedimą.

● Did. Britanija mažina Tolimuosiuose Rytuose savo kariuomenės kiekius.

● Buvęs Brazilijos prezidentas Branco žuvo lėktuvų susidūrimo nelaimėje.

● Irako ir Alžyro valdžios viršūnės lankėsi Maskvoje, kur pritarė Rusijos reikalavimui, kad Izraelis pasitrauktų į pirmąsias pozicijas.

● Izraelio karo vadas Dayan pareiškė, kad Izraelis laikysis užimtosiose vietose, nes jos Izraeliui daug patogesnės gintis.

● D. Britanijos užs. reik. min. Brown pareiškė, kad nežiūrint Pekino nepalankumo D. Britanijai, ji vis dėlto palaikysianti dipl. santykius.

● Meksikoje susektas sąmokslas, vadovaujamas Pekino komunistų, kurių tikslas nuversti dabartinę demokratine santvarką ir įvesti Pekino diktatūrą.

● Rugsėjo 19 d. paskirta eilinė Jungtinių Tautų sesija.

● Indijos užs. reik. min. Čagla lankosi Jugoslavijoje.

● Rumunijos vyriausybės galva Ceausescu pasisakė už piliečio teisių gerbiimą.

STATYS KOSMINIŲ SKRIDULIŲ STOTĮ

Montrealio RCA Co. Victor Mill Village, ties Halifaxu statys kosminių laivų sistemos stotį, kuri aptarnaus satelitus, naudojamus radio ir televizijos ryšio reikálams. Statyba kaštuos 4 mil. dol. ir pradės veikti 1968 metais.

HYDRO-ONTARIO SUSITARĖ

Devynias savaites užtrukęs Hydro-Ontario streikas pasibaigė susitarimu. 3000 darbininkų, pasirašę kolektyvinę sutartį, sugrįžo į darbą.

MODERNINA POPIERIAUS GAMYBĄ

Nors popieriaus gamyba Kanadoj dabar gyvena sunkumus, bet Ontario Paper Co. Ltd. tuojau pradeda naują popieriaus fabriko statybą, kuri atseis 2,250 - 000 dol. Tai bus moderniausias popieriaus fabrikas Kanadoje.

KYLA UŽDARBIAI

Statyboje balandžio mėnesyje atlyginimai už darbą pakilo iki 127,45, kai praėjusiais metais tuo laiku buvo 112,67 dol. Statybos techninėje srityje atlyginimai pakilo iki 138,85 dol., kai prieš metus buvo 130,79. Pramonėje uždarbiai buvo 96,47 ir kasyklose - 11,30 dol.

PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĖ

Skelbdamas šių metų liepos mėnesio trečiąją savaitę Pavergtųjų Tautų Savaitę ir ragindamas visus amerikiečius atžymėti ją atitinkamomis apeigomis bei veiksmais, prezidentas L. B. Johnsonas pabrėžė šias tezes:

Laisvė ir teisingumas yra pagrindinės žmogaus teisės, priklausančios visiems žmonėms.

Tautų nepriklausomybė reikalauja, kad jos galėtų naudotis esmine laisvo pasirinkimo teise;

Šios neatsiejamos teisės yra suvaržytos ar atimtos daugelyje pasaulio sričių;

Jungtinės Amerikos Valstybės nuo pat savo valstybinio įsikūrimo yra turėjusios nuolatinį įsipareigojimą valstybinės nepriklausomybės ir žmogaus laisvės principams.

Pavergtųjų Tautų Savaitės proklamacija išleista remiantis Kongreso 1959 metų liepos 17 d. nutarimu rengti kasmet pavergtų tautų klausimui skirtas savaites.

Kongreso nutarime buvo įsakmiai nurodytas susirūpinimas komunistinės Rusijos pavergtosiomis tautomis. Nutarime yra vardais paminėta daugiau kaip 20 tautų. Jų tarpe įsakmiai paminėta ir Lietuva. (Elta).

Lietuvių gyvenimo reiškinių

VLIKO PAREISKIMAS

Sovietų Sąjungai šiek tiek praverus geležinę uždangą, prasidėjo laisvųjų lietuvių privatus asmeninis bendravimas su savo artimaisiais okupuotoje Lietuvoje. Sovietų Sąjungą, išnaudodama visas priemones ir progas Lietuvos testinimui sunaikinti ir Lietuvos aneksijos tarptautiniam pripažinimui išgauti, siekia, kad ir laisvojo lietuvių bendravimas su savo pavergtu broliu vestų nors ir faktinį su gyvyne su dabartine Lietuvos padėtimi ir tuo būdu netiesioginiai talkintų toms okupanto pastangoms.

1966 m. sausio 22 ir 23 d. Clevelande sušauktoji lietuvių konferencija, atkreipusi rimtą dėmesį į tas okupanto užmačias, bet pripažindama ryšio su tautos kamieniu nepaprastą reikšmę, tarė ir pareiškė:

— Tautinė drausmė reikalauja, kad tol, kol Sovietų Rusija laikys Lietuvą okupuotą ir paverstą Sovietų Sąjungos dalimi, laisvieji lietuviai ribotųsi privatu bendravimu.

Visas Lietuvos gyvenimas yra susovietintas ir valdomas iš Maskvos. Visos okupuotoje Lietuvoje įsteigtos organizacijos yra tik Maskvos įstaigų bei organizacijų padaliniai. Taigi bendravimas su okupuotoj Lietuvoje esančiomis institucijomis bei organizacijomis nėra bendravimas su pavergta tauta, o talkininkavimas okupantui griauti Lietuvos valstybės testinimą bei silpninti mūsų laisvės kovos ryžtą.

Numatomoji Amerikos lietuvių krepšinių išvyka į Lietuvą š. m. rugpjūčio - rugsėjo mėn. išeina iš privataus bendravimo ir pereina į santykiavimą su okupantu, nes

1) išvyka organizuoja ne privačių asmenų grupę, kaip neteisėgai teigia organizatoriai, o American Lithuanian Sports and Cultural Committee, Inc., taigi lietuvių lietuvių organizacija, specialiai šiam reikalui įkurta ir net inkorporuota;

2) išvykos dalyviai būsią Lietuvos Krepšinio Federacijos svečiai, - neteisėgai teigia organizatoriai: savarankiškos Lietuvos Krepšinio Federacijos okupuotoje Lietuvoje nėra, o yra tik vad. LTSR krepšinio federacija, atitinkamos Sovietų Sąjungos organizacijos padalinys, taigi jie bus Sovietų Sąjungos organizacijos svečiai;

3) išvykos organizatoriai savo privačiame ir slapta rašte nedviprasmiškai teigia, kad a) paskutiniiais dvejais metais sovietinės įstaigos (Sovietų) reikiščiausios norą kviesi Vakaruose gyvenančius lietuvius apilankyti kraštą;

b) formalus kvietimas gautas iš "Lietuvos Krepšinio Federacijos", taigi iš sovietinės sporto organizacijos padalinio, ir c) Sovietų Sąjungos ambasada Washingtono pažadėjusi išduoti vizas tokiai kelionei.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, kreipdamas lietuvių visuomenės dėmesį į šia išdėstytus faktus, pareiškia, kad šios rūšies išvykų negalima laikyti privačiu lietuvių lietuvių bendravimu su savo pavergtu broliu. Tai yra ryškūs laisvųjų lietuvių organizacijos santykiavimas su okupacinėmis institucijomis, sudaręs nesklaidumų Lietuvos laisvės kovoje.

Arkvyskupas Antonio Samore, didelis lietuvių bičiulis pakeltas į kardinolus. Naują kardinolą pasveikino daugelis lietuvių.

Kardinolas Samore atsiuntė Vliko pirmininkui dr. J. K. Vallūniui laišką, parašytą lietuviškai, atsiliepdamas į jo sveikinimą.

KOMUNIKATAS SPAUDAI

Dipl. Šefui p. S. Lozoraičiui reikalaujant, prof. J. Baltrušaitis pasitraukė iš Prancūzijos lietuvių Bendruomenės Garbės Teismo, kurio jis buvo pirmininkas. Reikalavimas buvo surištas su Prancūzijos B-nės Kr. Tarybos pirmininko patiekto prašymu pasisakyti dėl Paryžiaus gruodžio mėn. įvykių. Visi Prancūzijos lietuvių B-nės Garbės Teismo nariai solidarai atsisakė. Prieš Garbės Teismo atsisakymą, prof. Baltrušaitis pareiškė viltį, kad dabar Pr. liet. B-nės Kr. Taryboje vykstanti krizė, sąryšy su gruodžio mėn. įvykiais, Kosyginio vizito metu, ras tinkamą, lietuvių tautinei drausmei, išrišimą. Paryžius dabar yra visų stebimas. Kova už laisvą Lietuvą reikalauja vieningo visų lietuvių bendradarbiavimo vadovaujantis veiksmų nusistatytais principais, kurie, santykiuose su okupantu, yra apspręsti Clevelando nutarimuose 1967 m. sausio 22-23 d. Tuo reikalau PLB V-ba gegužės 13 d. yra padariusi oficialų nutarimą dėl Paryžiaus įvykių. Mes esame tikri, kad Paryžiuje nebus nieko padaryta, kas galėtų suskaldyti lietuvių šeimą ir kad Prancūzijos lietuvių B-nė vėl vieninamai veiks būdama ištikiama Lietuvos laisvės siekiam.

Paryžius, 1967. VII. 10.
AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS PRANEŠIMAS
1967 m. birželio 13 d. ALT komunikate lietuvių spaudai buvo pranešta, kad Amerikos lietuvių Tarybos Pirm. A. J. Rudis, kilus Izraelio-Arabų karui, tuojau pasiuntė telegramą Nuke'ta į 6 psl.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITUANIE INDEPENDANTE
INDEPENDENT LITHUANIAUž Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash
LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĘ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.Redaktorius Jonas Kardelis.
Administratorius Pranas Paukštaitis
DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal, Quebec, Canada.

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$ 6.00	Canada	\$ 6.00
Amerika ir P. Amerika ..	\$ 6.50	America & S. America	\$ 6.50
Visur kitur	\$ 7.00	Other Countries	\$ 7.00
Atskiras numeris	\$ 0.15	Single copy	\$ 0.15

Mus įpareigoja
kova už laisvę
ir teisybę

Lietuvių santykių su Sovietais ir sovietininkais klausimas bus visą laiką aktualus ir visą laiką svarstomas, kol Lietuva bus okupuota. Ir čia aiškumas visada bus reikalingas, todėl, kai dabar tiesiogiai susiduriame su sovietininkais, kai yra tiesiog būtinas tikslumas, tenka pakartotinai grįžti prie to paties klausimo ir aiškintis.

Kai ką, kas spaudoje jau pasirodė apie vadinamąją "Lietuvos dieną", reikia ir pabrėžti ir patikslinti.

Pabrėžti reikia labai tikslų ir reikšmingą J. P. Pronckaus "Naujuosius" carinio ir sovietinio okupacinio režimų metodų sugretinimą: caro žandarai Lietuvos himno žodžius iš autoritarius paminklo kaltais iškalo, o sovietiniai žandarai Lietuvos himno žodžius garsais "iškalė", nes šį kartą, Montrealyje, jis buvo garsais pareikštas, giedant. Faktiniai ir viešai ir kitų žandarų buvo atliktas tas pat negarbingas žiaurus okupanto būdelės darbas, dar kartą įrodęs, kad rusas, ar jis buvo caro žandaras, ar jis dabar yra sovietinis žandaras, jie abu yra lygios vertės okupantai prievar-tautojai.

Patikslinti reikia "Vienybės" tos dienos aprašymus. Lietuvos okupantą, J. Valaitis visai teisingai, bet ne prieš Lietuvos liobektvriai aprašė įvykius, tūvus, ne prieš Lietuvos Jis sakė tik, kad "Lietuvos" ansamblio muzika nu-stelbė Lietuvos himnogie-dojimą. Viena, tai buvo ne muzika, o tikrai triukšmo kėlimas be jokios melodijos; antra, ne silpni instrumentai stelbė giedojimą, o visa jėga paleisti radio ir televizijos garsiakalbiai.

Nežiūrint tačiau viso ke- liamo triukšmo, "Lietuva, tėvyne mūsų" buvo sugie-dota pilnai iki pat galo, ir tas giedojimas buvo per-dėm girdimas visoje sal-ėje, nors į galą giedantie- siems teko daugiau pasis- pausti.

J. Valaitis teisingai pas- tebėjo, kad demonstracija buvo nukreipta prieš Liet-uvos okupantą, bet ne prieš

Lietuvos menininkus ir iš viso ne prieš Lietuvos žmo-nes, kurie yra nelaimingi, nes jie gi velka okupacijos jungą. Tai buvo demonstra- cija grynai prieš Lietuvos okupaciją ir kolonializmą.

Visai kitokių įvykių aiški- nimą davė Girkakalis / Kiz- nis-Narkeliūnaitė / ir tas rodo, kad Valaičio laiky- sena visiškai nesiderina su Girkakalio laikysena.

Girkakalis / iš tikrųjų- girkamalis, nes visą laiką- mala ir mala tą patį ben- dra darbavimą su tauta kl- ausimą, nors niekas iš ve- ksmų to neneigia. Tam rei- kalui yra net ir formulė nu- statyta.

Jeigu mes esame kultūri- ngi žmonės, tai turime bū- ti disciplinuoti, turi- me paklusti daugumos val-iai. Tame glūdi ir sportini- akų išvykos klausimas. Jei- gu santykinai kita / jie ne- gali nekisti /, tai atėityje gali susidaryti kitokios ga- limybės, bet kol taip yra, reikia paklusti daugumos valiai, o ne kurstyti "se- paratistus", kaip tą daro girkakaliai, kreivu būdu bandydami iškreipti daug-umos valios reikškimą.

Tuo pačiu tikslu girkakal-iai bando iškreipti ir įvy- kių Montrealyje prasmę. Todėl yra būtina pabrėžti, kad demonstracija Mon- trealyje buvo nukreipta prieš "tos dienos aprašymus. Lietuvos okupantą, J. Valaitis visai teisingai, bet ne prieš Lietuvos liobektvriai aprašė įvykius, tūvus, ne prieš Lietuvos Jis sakė tik, kad "Lietuvos" ansamblio muzika nu- stelbė Lietuvos himnogie-dojimą. Viena, tai buvo ne muzika, o tikrai triukšmo kėlimas be jokios melodijos; antra, ne silpni instru- mentai stelbė giedojimą, o visa jėga paleisti radio ir televizijos garsiakalbiai.

Nežiūrint tačiau viso ke- liamo triukšmo, "Lietuva, tėvyne mūsų" buvo sugie-dota pilnai iki pat galo, ir tas giedojimas buvo per- dėm girdimas visoje sal-ėje, nors į galą giedantie- siems teko daugiau pasis- pausti.

J. Valaitis teisingai pas- tebėjo, kad demonstracija buvo nukreipta prieš Liet-uvos okupantą, bet ne prieš

IŠ SIBIRO TIESIAI Į MONTREALI

Pasikalbėjimas su Sibiro kankiniu

Kai Montrealyje liepos 9 dieną Sovietų Rusijos pa- viljone vyko Kazakstano diena, Rudolfas Grovas dar buvo Kazakstano sostinė-je Alma Ata, bet liepos 17 dieną Rudolfas Grovas jau buvo Montrealyje ir čia netikėtai ir nelauktai ra- do savo dukterį su šeima, kuri buvo atvykusi aplan- kyti Pasaulinės Tarptaut- inės parodos ir čia, suži- nojusi, kad iš Maskvos at- skrenda lėktuvas, kreipė- si į Dorval aerodromą ir Sibiro kankinį pasiėmė į Pasaulinę parodą.

Iš pragaro tiesiai į ro- jų patekau, ko nei svajo- jau, nei įsivaizdavau, pa- sakoja Rudolfas Grovas, pirmiau patekęs į "Nepri- klausomos Lietuvos" reda- kciją, negu į savo dukters šeimos namus, Hamiltone.

Kaunietis, R. Grovas su šeima buvo pasitraukęs į Vokietiją ir jau buvo Ber- lyne, bet ji nepaprastai tr- aukė tėvynę, ir jis manė kaip nors jį grįžti. Tači- au rusai, užėmę Barlyną, Grovą suėmė ir išgabeno į Sibirą.

Kada tai buvo? - teirau- juosi.

- Tai buvo 1945 metais.

- Kurgi Sibire jus padėjo?

- Į Pečioros miestą ir už- darė į koncentracijos lag- erį, o ten tūkstančiai kalin- nių.

- Ar buvo ten daugiau lie- tuvių? Gal atsimenate pa- vardes?

- Ten buvo visokių tautų žmonių, bet iš lietuvių at- simenu tik tai Antano Zub- ricko pavardę. Jis, iš Ale- ksoto, buvo mano moksla- draugis.

Buvo ir kitas lietuvis tei- sininkas. Jis užsispyrė re- ikalauti, kad jam pasakytu, už ką jis išstremtas. Kad- gi apie atsakymą negalėjo būti jokios kalbos, tai jis paskelbė bado streiką. Jį įkalbinėjo badavimą mes- ti, bet nesutiko ir taip ba- du mirė, man matant. Ga- ila, pavardės neatsimenu.

- O kaipgi jus maitino?

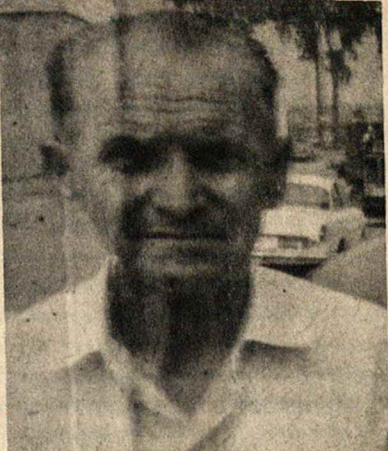
- Žiauriai. Virdavo tok- ią rūšį grūdų - turneps.

- Mėšos gal duodavo?

- Nė kvapo. Visą laiką.

- Tai kaip gi gyvenote?

- Ištinome nuo bado. Diz- enterija kankino ir pjo- vė žmones masėmis. Po dv- ejų metų perkėlė į Novos- ibirską miško kirsti. Ten būčiau ir kaulus palikęs, nes sako Grovas, bet nepat-

Rudolfas Grovas, po ketverių metų dukters ir žento rūpesčių paleis- tas į Vėkarus, Kanadon.

kėsitė, kaip atsitiko. Miš- kakirčiams duodavo po 20 rublių, o už tuos rub- lius galima buvo pavalgy- ti tik tai keturis kartus, to- dėl nuo bado ištinome ir likome visiškai be jėgų. Kas daryti? Mirti nesin- ori. Su draugu sutarėme paleškoti maisto. Atsikėlė- me anksti rytą ir viename darže pasiskynėme svogū- nų ir morkų po saują. Bet mus pagavo policija, ir ga- vome už tai po 6 metus ka- lėjimo. Tai buvo pragariš- kas kalėjimas, bet... jis mus išgelbėjo nuo mirt- ies. Nes kalėjime mums reguliariai atiduodavo kas- dien paskirtą maisto davi- nį, kuris gelbėjo nuo bado mirties... Miške nebūtu- me išsilaikę gyvi.

- Ar kada nors palengvė- jo gyvenimo sąlygos?

- Kai Stalinas mirė. Dar- man buvo likę kalėti 14 di- nų, bet buvo paskelbta am- nestija ir aš išėjau iš ka- lėjimo. Į laisvę. Bet kokia ta laisvė. Išvažiavau į Sem- ipalatiną. Negalėjau rasti darbo. Tat persikėliau

Kazakstano sostinė Alma Ata, kur vedžiau statybos brigadą. Patačiau daug- lį namų, bet kambario man gyventi mano pastatytose namuose nedavė. Mat, kam- bariai buvo gausiai tikrai kyšių pagalba, o aš kyšių nedaviau ir kambario, neg- avau...

R. Grovas, išbuvęs Sibi- re nuo 1945 metų, turi ko papasakoti, bet mes teirau- jamės, kas mums įdomi- au.

- Gal susitinkdami su žmo- nėmis, kaip rusai sako - lau- dži, galėjote girdėti žmo- nių nuomonę apie valdžią?

- Visi žmonės sovietinę val- džią keikia. Ypač gi Stalino ir Chruščiovo. Apie dabar- tinę daugiau susilaukia, nes bijo represijų.

- Staliną tai mes gerai ži- nome, bet kodėl keikia ir Chruščiova?

- Nes Chruščiovas buvo ne mažiau žiaurus, kaip ir Stalinas. O, kiek jis žmo- nių išžudė! Be to, jis dau- gelį bado išmarino, nes jo įsakymu iš žmonių buvo at- imta vištos, avys, kiaulės.

- Kazakstaną buvo perej-ęs tautietis p. Skučas, ku- ris pasakojo, kad kazakai labai neapkenčia rusų kaip okupantų ir kolonialistų, - ar tikrai taip yra ir jūsų žiniomis?

- O, tikrai taip. Kazakai bendrai nori patys valdyt- ys ir nenori, kad kas kitas jiems valdytų po kojų, o jau rusų, kurie yra jų pav- ergėjai, tai juo labiausiai neapkenčia.

R. Grovas daug pasako- jo, kaip senius ir paliegė- lius susodina į baržas ir nuplukto į šiaurės vande- nyną, kulkosvaidžių "per- leidę", arba kaip plaktuku "gydo", bet dukrai paste- bėjus, kad tai yra peržiau- rūs dalykai, susilaikyt.

- Kaip gi jūs paskutiniu lai- ku gyvenote, kiek uždirba- vote?

- Už mėnesio darbą man mokėjo 43 rublius, o pra- gyvenimo išlaidos tokios: cukrus 80 kapeikų kilogr. /apie 2 svai/, sviesto 3 su puse rublio, kiaulie- nos 2 su puse rublio, kos- tiurnui medžiaga 110 rub- lių.

- Tai kaip žmonės pragy- vera?

- Kompartijos nariai gau- na augštesnius atlyginimus, tur privilegijų, kiti gi pri- verstai vogti, sukčioti, spe- kuliuoti ir verstis, kaip iš- mano, o kas nieko negali sukombinuoti, badauja, nors dabar prekių jau yra.

Bendrai imant, vaizdas, koks ir dabar yra Rusi- joje, gana klaidus. Nenuost- abu, kad R. Grovas pakar- totinai pasakė: Patekau iš pragaro tiesiai į rojų...

Niekas neįsivaizduoja ir negali įsivaizduoti, kad čia gali būti toks gyveni- mas.

O kiek čia mašinų, - numojo ranka R. Grovas.

Ačiū p. R. Grovui už pa- sipasakojimą, bet su juo reikia dar plačiau išsikal- bėti, nes tai yra žmogus, kuris savo kiliu ir savo nervais yra patyręs kom- unistinį "rojų" su visais jo "prašmatnumais". Jk.

VYTAUTAS STAŠINSKAS

Vėlionį pagerbė ir atsisveikinimo pareiškimus padarė Lietuvos atstovas Vašingtone J. Kajeckas, prelatas J. Balkūnas, Vlke pirm. dr. J. K. Valiūnas, Estijos dipl. atstovas Jaaksonas, Pavergtųjų Europos tautų seimo gen. sekr. Gadomskis, LLK pirm. V. Sidzikauskas, ko- nusulas A. Simutis /klaida įvyko su jo įvaizdu, už ką atsiprašoma/, dr. A. S. Bačkis. Vėlionis palaidotas N. Yoko Kalvarijos kapinėse. Vėlionį pagerbė daug žmo- nių. Vėlionis įvertintas kaip didelis patriotas ir kovo- tojas už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

Skyrių veda skautininkas L. Eimantas

1496 Mardell Place, London, Ontario, Canada

LOS ANGELES "ŽIDINYS" VĖL PAAUKOJO SKAUTŲ STOVYKLAI 200 DOLERŲ

Liepos 9 d. įvykusiame Los Angeles vyresniųjų skautų vienietui "Židiniui" pirmininkavo seniūnas K. Prišmantas. Be eilės kitų reikalų, paaukota prašiu- sioms Los Angeles paukš- tytėms skautukėms vėlia- vai įsigyti \$20.

Netoli Los Angeles e- sančiuose kalnuose, prie Didžiojo Lokio ežero, lie- tuviai skautai nusipirkę keliolikos akry sklypą stovyklavimui. Šiemet ten norima pastatyti dviejų

aukštų namų skautų rei- kalams, iškasti šulinį, įrengti virtuvę ir kt.

Tiems reikalams reikia apie 6,000 dolerių. Anks- čiau "Židiny" jau aukavo stovyklavietės įsigijimui 200 dol., dabar vėl paa- kavavo dar kitus \$200 pa- statų statybos parėmi- mui.

Būtų gražu, jei lietuvių skautų stovyklavietę pa- remtų ir kitos organiza- cijos bei geraširdžiai lie- tuviai. (g)

BŪKIME SVEIKI

ALAUS MIELES

Alaus mielsė yra vitamino B₁₂ ir kitų B grupės vitam- inų (B₂, PP), taip pat provitamino D (ergosterolio), fermen- tų, baltymų, angliavandenių ir kt.

Alaus mielsė padidina skrandžio ir kasos liaukų sek- raciją, pagerina maisto medžiagų įsisiurbimą žarnyne, organizmo alparumą užkrečiamoms ligoms. Jos vartoj- mos tuo atveju, kai ligoniams trūksta B grupės vitamino (sutrūkis medžiagų apykaita, esant blogai mitybai, furu- kuliozei), taip pat nuo įvairių mažakraujystės formų, persirgus sunkiomis užkrečiamomis ligomis (tuberkulio- ze), nuo cukraligės ir kt.

Alaus mielsė būna skystos ir sausos.

Skystos alaus mielsės išleidžiamos su cukrumi buteliu- se po 0,5 litro. Jos yra ne mažiau kaip 3 mg% vita- mino B₁₂. Jos geriamos po 1 arbatinį šaukštelį 2-3 kar- tus per dieną.

Sausos alaus mielsės išleidžiamos tabletimis po 0,5 g, kurios geriamos po 2-3 per dieną.

Be to, gaminamos alaus mielsės su fitinu tabletimis. Vienoje tokioje tableteje yra 0,375 g sausų alaus mie- lių ir 0,125 g fitino. Jos vadinamos hefitinu. Šis vaistas geriamas po 2-3 tabletes 1-3 kartus per dieną, kaip vitamininis preparatas, taip pat nuo įvairių nervų sistemos ligų, isterijos, neurastenijos, rachito, mažakraujystės, tu- berkuliozės.

KENRAKO SISTEMA

Iki šiol buvo manoma, kad gyvame organizme ryšį tarp atskirų kūno dalių palaiko nervų, kraujų bei limfos apy- takų sistemos. Pastaruoju metu korejiečių mokslininkai, vadovaujami prof. Kim Bon Chano, įrodė, jog žmogus bei gyvuliai turi dar vieną ryšio sistemą, kurią jie pava- dino kenrako sistema. Duomenys apie šią sistemą buvo paskelbti 1961 metais. Kim Bon Chano monografija apie šią sistemą rusų kalba buvo išleista Pchenjane 1964 m.

Ši sistema buvo atrasta, tyrinėjant Rytų medicinoje pa- plitų gydymą adatų dūrimais - žen-dziu terapiją. Ilgą laiką šis gydymo metodas nebūvo moksliskai pagrįstas. Adatos paprastai įbedžiamos tam tikrose odos vietose, vadinamuosiose kencheruose. Buvo manoma, jog gy- dymo efektas susijęs su poveikiu į odos nervus. Tačiau korejiečių mokslininkai įrodė, jog kencheruose taip pat kraujagyslės, limfagyslės bei vidaus organuose yra iki tol nežinomi kraujos formos, 1,0-3,0x0,5-1,0 mm dydžio kūneliai, kuriuos jie pavadino Bonchano kūne- liais. Šie kūneliai permatomi, gelso spalvio. Jų viduje yra lipnūs skysčiai. Bonchano kūneliai tarpusavy ir su vidaus organais jungiasi Bonchano vamzdeliais. Bonchano kūneliai ir juos jungiantieji vamzdeliai ir sudaro kenrako sis- temą.

Dažais, taip pat radioaktyviuoju fosforu (P³²) buvo nu- statyta, kad kenrako sistemoje vyksta cirkuliacija. Histo- chemikai nustatė, jog Bonchano kūneliuose yra ribo- nukleininės ir ypač dezoksiribonukleininės rūgštys. Jdo- nu, kad Bonchano kūneliuose dazoksiribonukleininė rūgštis yra laisva, nesusijusi su ląstelės citoplazma ar branduoliu. Elektrofiziškai buvo nustatyta, jog Bonchano kūneliai pasižymi jaudrumu ir skirtingai reaguoja į įvai- rius išorinius bei vidinius dirgiklius, tačiau jaudrumas šia sistema plinta lėčiau, negu nervų sistema.

Korejiečių mokslininkai mano, jog jų atradimas gali turėti reikšmės, sprendžiant tokias šiuolaikines biologis- jos ir medicinos problemas, kaip ląstelių dauginimasis, medžiagų apykaita, paveldimumas, organizmo reakcija, susirgimų kilmė ir vystymasis.

Vasario 16 gimnazijos praeauglis - pirmoji klasė su savo auklėtoju mokytoju Fr. Skėriu /iš kairės/: Tomas Žemaitaitis, Vytautas Ošubėnas, Karolis Grovas, Fr. Skėrys, Vytautas Šubačius, Rimas Raitys, Artūras Surblys; savi- : Zigryda Miškinytė, Kristina Ramanauskaitė, Irma Dilbaitė, Birutė Musteikytė, Vladas Sauseris, Irena Šiušelytė, Brigita Dirmauskaitė, Danutė Langytė ir Regina Montvilaitė. Klasėje viso 15 mokinių. Nuotrauka Fr. Skėrio.

ANTANUI KARDELIUI, ČKAGOJE, MIRUS, mielą giminaitį NIKODEMĄ KARDELĮ, Leduc, Al- bertos provincijoje ir ALFONŠĄ KARDELĮ, Gird- žiūnaose, Lietuvoje, nuoširdžiai užjaučiame. F. ir J. Kardeliai.

Antoji Varpininkų konferencija

Kai pereito simtmečio pabaigoje Lietuvoje sugrausmingu garsu sugaudė "Varpas": "Kelkite, Kelkite...". Tuoju atsidaro dešimtys ir šimtai pasišventėlių idealistų, kurie skleidė "Varpą" carų surakintoje Lietuvoje ir rūpinosi, kad "Varpo" gaudimas gaustų amžių amžius Nemuno pakrantėse ir Nevėžio šlaituose. Ir šiandien visi lietuviai galime pasidžiaugti, kad jokie tautos vargai ir tėvynės nelaimės, karai, okupacijos, trėmimai ir kėlėjimai nesugebėjo nutildyti šio gaudimo. Ir štai ir šiomis dienomis visi vėl išgirdome jo balsą, papuošę savo knyglentynas nauju netikdailiai parengtu, bet ir meniškai įrengtu septintuoju "Varpo" numeriu.

Kad "Varpas" daugiau, kaip per 70 metų išliko gyvas aktualus ir gausmingas, kad jo gaudimo nepajėgė nutildyti nei vargai ir vergija, nei prabanga ir laisvė, kad jo neuždė nei svetimieji nei savieji laisvo žodžio priešai, kad jo turinys metal iš metų išlaikė tą pačią ir vientisą mintį bei bendrą tautos laisvės idėją ir jis nenustojo savo aktualumo mūsų tautos masėms, yra padarę visi tie šimtai ir tūkstančiai idealistų, kurių vieni net mirties patale gulėdami rašė jam, kiti savo sunkiai uždirbtomis kapeikomis ir centais bei pfe-

nigiais papildė jo leidimo išdard. dar kiti net žandarų apšaudomi, sėmėgomis pridengė jį nešant slapta per širvintos upelį, o dauguma savinasi jo spaudintą žodį ir mintį ir dėjos į širdį jo raginimus kovoti su savo krašto pavergėjais ir su tomis ydomis, kurios tą šventą kovą silpnina.

Dar anais laikais, dažniausia vasaros atostogų metu, gegužinių, vardinių ar atlaidų progomis prisidengę, kartą į metus susisaviuodavo "Varpo" veikėjai, rėmėjai ir skaitytojai pasidalinti mintimis apie žurnalo turinį, aptarti jo leidimo reikalus ir pasikeisti mintimis bendrais reikalais. Tie tradiciniai susisaviavimai, gegužinių forma ir buvo apie "Varpą" natūraliai susidariusio varpininkų sąjūdžio gyvasis pasireiškimas ir to tada pratauškiai demokratiskok judėjimo gyvieji pagrindai.

Varpininkų suvažiavimų metu būdavo sudaroma vadovybė-komitetas, kuris visam šiam tautiniam judėjimui vadovavo ir rūpinosi "Varpo" žurnalo, leidimo reikalais. Beveik nuolatiniu tokių komitetų pirmininku yra buvęs dr. K. Grinius, kurio gimimo simtmečio sukaktį pereitų metų pabaigoje viso pasaulio lietuviai visuotinai paminėjo.

Ir čia šiame tautinų laisvių ir demokratijų krašte, atgaivinus "Varpo" žurnalo leidimą, jo leidėjams ir redaktoriams kilo sumanymas atgaivinti ir šių varpininkų šeimos ir jo draugų susisaviavimų tradiciją ir susidaryti sąlygas, kad visi "Varpo" rėmėjai, bendradarbiai ir skaitytojai bent kartą metuose susieiti, pasidalinti mintimis ir pasisakyti bendromis tautos gyvenimo problemomis.

Pirmasis toks bandymas įvyko pereitais metais, kai dabartinis "Varpo" žurnalo leidėjas Varpininkų Filisterių Draugija - sukvietė pirmąją "Varpo" konferenciją. Gausus dalyvių skaičius iš visų vietų entuziastingai nuotaka paskatino iniciatorių ir toliau tęsti šią pozityvią iniciatyvą, ir štai š. m. liepos 24-25 dienomis įvyko antrasis "Varpo" bičiulių susibūrimas. Ir šiam susibūrimui buvo parinkta ta pati "Pottawattamie" vasarvietė ant Michigano ežero kranto, netoli Čikagos. Šios naujos vasarvietės šeimininkai ir savininkai yra jauni mūsų tautiečiai Ambutai, kurie, augindami gausią šeimą, varžiasi į savarankų biznį ir drauge savo nuoširdumu, vaisingumu bei rūpestingumu vylyte vylyoja visus pasidžiaugti jų kruopščiai įrengta ir tvarkingai prižiūrima sodyba, kurioje

praleistos valandos ir jauki šeiminė aplinka palieka neužmirštamus išpūdžius. Ypatingai maloniai nuteikia Ligijos Ambutienės tėvelis mūsų garbingos kariuomenės karininkas, buv. Vilniaus miesto burmistras Karolis Dabulevičius, kuris visus atvykstančius tėviškai pasitinka, širdingai globoja ir kuo įmanymas stengiasi patarnauti.

Džiugu pažymėti, kad ši antroji varpininkų konferencija susilaukė daug daugiau dalyvių ir visa savo apimtimi buvo daug daugiau pranašesnė, turiningesnė ir didingesnė negu pirmoji. Visi konferencijos dalyviai jautėsi daug daugiau sucemenuoti įsakmiai sekti pačios konferencijos eigą ir aktingai įsijungti į diskutuojamų klausimų svarstymą bei reaguoti į iškeltas mintis. Suvažiavimo suvažiavimo pažangą liūdija ne tik daug gausesnis dalyvių skaičius, bet taip pat jų aktingumas dalyvaujant diskusijose ir pastabose. Nežiūrint, kad suvažiavimo metu įvykęs LVLS-šios Centro Komiteto posėdis, kurio metu konferencijos darbai buvo nutraukti, į suvažiavimo iškilmingą uždarymą susirinko veik daug dalyvių negu jo atidarymą. Tai buvo pats didžiausias atlyginimas rengėjams, nes tuo buvo

LVLS Centro komitetas /iš kairės/ sėdi: prof. M. Mackevičius, J. Audėnas, prof. dr. V. Sruogienė, J. Daugėla, A. Kučys; stovi: J. Bertašius, J. Kaunas, A. Sugintas, V. Bildušas ir dr. K. Karvelis.

Foto A. Noraus.

parodytas dalyvių entuziazmas ir dėmesys.

Gražiai dekoruotoje ir didžiųjų varpininkų, dr. V. Kudirkos ir dr. K. Griniaus didingais portretais papuoštoje salėje (A. Noraus iš Detroito nuopelnas) "Varpo" redaktoriai ir Varpininkų Filisterių Draugijos pirmininkas Antanas Kučys atidarė suvažiavimą ir jautriai žodžiu pasveikino visus dalyvius. Sugiedojus Lietuvos Himną, prasidėjo darbas.

Pirmąjį pranešimą suvažiavimui padarė žinoma mūsų istorikė LVLS-gos Centro Komiteto narė dr. Vanda Sruogienė. Jos paskaitą ir diskusijas moderuoti buvo pakviestas žurnalistas Aleksas Šemeta iš Clevelando.

Dr. V. Sruogienė parengtoje paskaitoje, peržvelgė lietuvių tautos ideologinės ir pasaulėžiūrinės diferenciacijos priežastis ir raidą, paminėjo labai daug istorinių faktų tautos intelektualinio ir politinio brendimo eigai pateisinti ir konkrečiai panagrinėjo lietuviško liberalizmo problemas bei galimybes visiems tautiškai, demokratiškai nusiteikusiems

liberalams sujungti savo jėgas tautos vadavimo ir valstybės atstatymo pastangoms sustiprinti.

Dr. V. Sruogienė visiemis užimponavo savo erudicija ir taurios tolerancijos gera valia. Jos mokėjimas akademinės problemas svarstyti palyginamai populiariu stiliumi, savaime dr. V. Sruogienę įrikiuoja į varpininkų srovės ideologų gretas ir iškelia ją virš gyvenamosios aplinkos.

Dr. V. Sruogienės pranešimas tuoju sukėlė audras diskusijų ir moderatorius Šemeta turėjo tikrai paprakaituoti tvarkdamas nesibaigiančias kalbas ir kalbėtojų sąrašus. Tačiau A. Šemetos pasirinkimas toms pareigoms pilnai pasiteisino, nes jis netik pilnai leido pasireikšti visiems kalbos entuziastams, bet taip pat tiksliai išlaikė rengėjų vadovo A. Kučio nustatytus chronometrinius laiko reikalavimus.

Antrąjį pranešimą padarė žymus JAV Lietuvių Bendruomenės veikėjas Zigmas Dailidka. Jo pranešimą moderuoti buvo pakviestas varpininkas B. Armalis. Z. Dailidkos pranešimas sukosi išim-

tinai apie paskutinėmis dienomis labai suaktualėjusį bendradarbiavimo su tėvyne klausimą. Kaip BENDRADARBIAVIMO SU TĖVYNE KLAUSIMĄ. Žinome, tuo klausimu mūsų plačioje visuomenėje nuomonės yra gerokai išsiskyrusios, ir įvairiai iš opų reikalą žiūrima. Darydamas pranešimą, Z. Dailidka atsistojo grynai neutralaus referento pozicijoje. Atsleit, suglaustai peržvelgė visas šiuo metu mūsų visuomenėje pasireiškusias nuotakas, aktyvių veikėjų ir organizuotų vienetų nusiteikimus ir išdėstė visus motyvus, kuriais jie šias savo nuotakas remia ir bando pateisinti. Tenka stebėtis Z. Dailidkos kruopštumu, surenkant visus tuos duomenis ir dar daugiau tenka stebėtis jo sugebėjimais taip bešališkai tuos visus duomenis auditorijai perteikti.

Savo planingu pranešimu Z. Dailidka dabartinėje varpininkų "hierarchijoje" sužybėjo diplomato gabumais, pasistatydamas sau uždavinį klausimą objektyviai ir visapusiškai referuoti, paliekant daryti išvadas kitiems, šiuo atveju klausytojams.

Kaip ir galima buvo tikėtis, šis pranešimas sukėlė irgi gausias diskusijas, kurių metu buvo pareikštos įvairios nuomonės ir dažnai diametraliai priešingi nusistatymai. Savaime suprantama, kad tokiu trumpu laiku nei pranešėjas, nei moderatorius nesugebėjo bent kiek reziumuoti pareikštų nuomonių ir tuo pačiu šis klausimas ir toliau lieka pasmerkta plačių diskusijų ir sunkių išvadų kancija. Norėčiau tikėti, kad šioms diskusijoms ir "Nepriklausomos Lietuvos" puslapiui bus atviri.

BALIO SRUOGOS PAGERBIMAS

Šeštadienio vakare gražioje Ambutų vasarvietės balių salėje įvyko suvažiavimo dalyvių bendras susirinkimas-pokylis. Šis pokylis buvo pašvęstas rašytojo Balio Sruogos dešimtmečiui nuo jo mirties paminėti. Pradžioje pokylio ceremonmeisteris A. Kučys visiemis priminė, kad ši diena yra Joninių diena, kuri Lietuvoje visada buvo tradiciškai atšvenčiama.

Nukelta į 5 psl.

Antanas Kučys atidaro antrąją Varpininkų konferenciją. Dešinėje jos dalyviai.

JONAS GOŠTAUTAS PONAS TEISĖJAITIS

ARBA
PASAKOJIMAS

APIE LIETUVĄ IR ŽEMAITIJĄ

1839. Šešta atkarpa. *Rėžk tiesą, ir nebijo!*

Bičiulių pietums buvo patiekti barščiai iš burokų lapų, vadinamieji batviniai, su kukuliais, uždaryti jautienos žarnų plėnėmis, kurios plaukiojo sriubos paviršiumi tarsi fajansinės vazos dangtis, veršienos kepsnys ir saldus patiekalas. Desertui — olandiško sūrio gabalas, su kuriuo buvo ištuštintas butelis vengriško vyno.

— Pasakyčiau tau vieną dalyką, — tarė ponas Teisėjaitis, — bet bijau, kad tu nesijuoktum iš manęs, nes tu kiekvieną dalyką pasveri.

— Na ir kas gi?

— Ogi štai kas: pirmoji mano išvyka iš namų velniškai pasisekė — įsimylėjau.

— Į ką?

— Į Vincitę S. Ak, jeigu tu ją pamatytum, garantuoju, jog negalėtum atsisipirti prieš tokį žavingumą. Tekalbėjau su ja keletą žodžių, taigi negalėčiau spręsti apie jos protą, bet, kaip man pasakojo, ji, kai buvo auginama Ukmergėje pas savo tetą, šešerius metus išbuvo pensionate. Jeigu ji ten mokėsi, tai, būdama tokio grožio, turėtų būti tobula padaras.

— Neteisingai mane įvertinai, galvodamas, kad aš iš tavęs pasijuoksiu. Nemanyk, jog aš grožiui ir protui abejingas. Tačiau drauge aš norėčiau, idant moteris, kurią aš pamilsiu kaip būsimą žmoną, neturėtų daugiau kaip 17–18 metų ir tuo būdu nebūtų užkrėsta didžiavimusi kilme bei madų vaikymosi prietaisais, klesstinčiais dabartinėje mūsų visuomenėje, ir kad nebūtų už mane turtingesnė. Vyro savarankiškumui išsaugoti ši pastaroji sąlyga būtina reikalinga.

— Joje visa tai yra, o kai dėl trečiosios sąlygos, aš nemanau, kad, padalinus vieną kaimą tarp septynių

brolių ir dviejų seserų, jai galėtų tekti didelė dalis.

— Tuo geriau, stenkis iširti jos galvoseną, mylėk ir vesk.

— Kazimierienė, paduok kavą! — Senoji akministrinė atnešė ant padėklo kavinuką, kelis mažus puodukus grietinėlės, puodelius kavai, cukrinę. Iš to jaunikaiciai pasigamino tą nuostabią kavą, kokios tik ir galima paragauti Lietuvoje ir apskritai Lenkijoje.

Jaunasis Žemaitis, pasiėmęs gitarą, ėmė skambinti ukrainiečių dūma²⁹ *Ja kalinašku sbirala*, laisvojo šaulio maršą, naujas mažurkas ir kadrius. Ponas Teisėjaitis pritarė jam smuiku. Visi dalykėliai, kuriuos grojo jaunieji bičiuliai, buvo liūdnoti ir melancholiški — natūralus vergijos junga velkančių tautų brožas. Baigė muzikuoti polonezu *Dombrovskis Italijoje*³⁰.

— Apžiūrėkime ūkį, — pasiūlė ponas Teisėjaitis.

Jie pasuko į netoliese buvusią degtinės varyklą.

— Štai kas sudaro mūsų ūkio pagrindą, — tarė Teisėjaitis. — Palivarkas be degtinės varyklos — kaip kūnas be sielos: pirmą palaiiko mėšlas, antrą — penimi jaučiai³¹, išlaidos menkos arba jokių. Degtinės raugas mums nieko nekainuoja, nes degtinė užmoka už rugius, sutaupo grūdų išvežimo išlaidas bei kompensuoja visas kitas išlaidas.

— Bet sakyk man, — tarė jo draugas, — kur išparduodate degtinę?

— Dalį išperka vietoje, smuklėse, o likusioji išgabenama į pavietų miestus bei miestelius ir ten išparduodama.

— O ar Rygoje nėra paklausos degtinei?

— Ne.

— Vadinas, ji neišvežama į užsienį?

— Ne. Priešingai, iš užsienio vežama degtinė į Rygą.

29. Dūma — ukrainiečių epinių dainų pavadinimas.

30. Kalbama apie gen. Dombrovskio lenkų legionų Italijoje (1797) maršą „Jeszcze Polska nie zginęła“ (žodžiai J. Wybickio, muzika Mykolo Kleofo Oginskio), virtusi lenkų nacionaliniu himnu, kurio refrenas skambėjo: „Marsz marsz Dąbrowski z ziemi Włoskiej do Polski“.

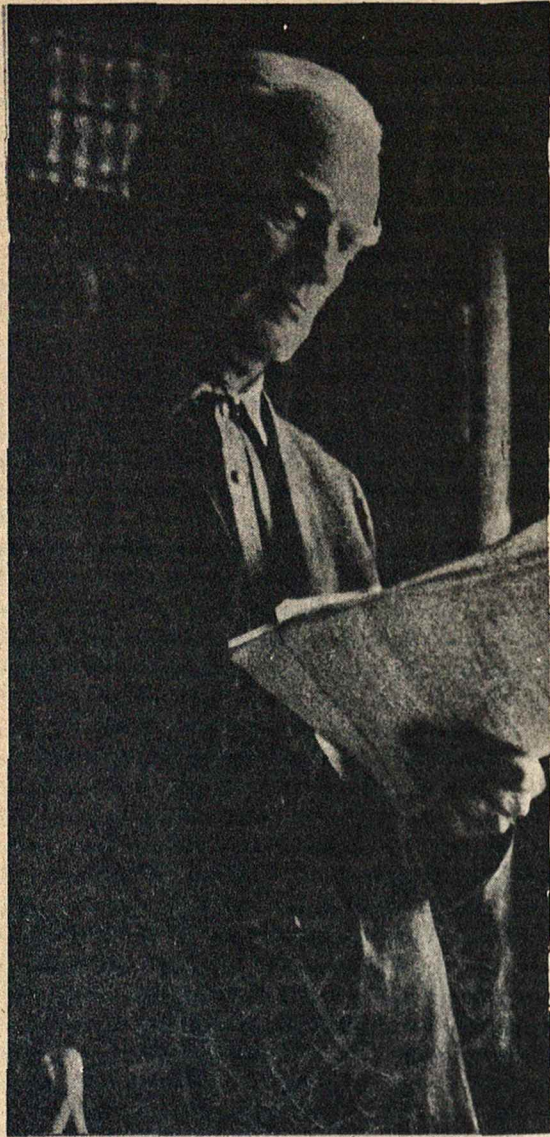
31. Prie degtinės varyklų dvarininkai laikydavo jaučius, kuriuos šerdavo degtinės gamybos atliekomis ir paskui pardavdavo mėsal.

32. Pelną iš degtinės varymo ir pardavinėjimo sėmėsi feodalai žemvaldžiai. Jiems daugiausia ir tenka atsakomybė už girtavimo paplitimą liaudyje.

33. Kalbama apie Didžiosios prancūzų revoliucijos (1789–1794), ypač revoliucinių buržuazinių demokratų — jakobinų diktatūros laikotarpio (1793.VI.2–1794.VI.27), terorą prieš vidaus kontrrevoliuciją.

Nukelta į 4 psl.

POMIRTINIAI MYKOLAČIO PUTINO EILĖRAŠČIAI

Vytautas Mykolaitis

Pasakymas pomirtiniai eilėraščiai ne visai tikslus, nes čia skelbiamieji eilėraščiai faktiniai yra paskelbti 1942 metais, po pirmosios Lietuvos okupacijos, tačiau jie buvo išleisti jau artėjant antrajai sovietinei invazijai, todėl buvo privačiai išdalinti nedaugeliui artimesnių poetui žmonių ir ligšiol nežinomi platesniam lietuviui. Vienas 1942 metais išleistųjų eilėraščių egzempliorius buvo įduotas teisininkui giminaičiui Vytautui Mykolaičiui, kuris prieš kelis metus mirė Filadelfijoje. Vytautas Mykolaitis eilėraščius saugojo neskelbiamas, kol poetas buvo gyvas. Bet Vytautas Mykolaitis leido eilėraščius nusirašyti Jonui Vilkaičiui, su sąlyga, kad jie galės būti skelbiami tiksliai poetui mirus. J. Vilkaitis dabar tuos eilėraščius paskelbė "Naujienose". Kadangi šie eilėraščiai atidengia tikrąjį Mykolaitį - Putiną, tai visuomenei labai svarbu šiuos eilėraščius žinoti, ir todėl mes pasinaudojame N-Ų rinkiniu.

Iš to, kas čia pasakyta, yra aišku, kad šiuos eilėraščius reikia vertinti kaip pomirtinius. Ypač, kad mes gi labai gerai žinome, jog poetas visą laiką buvo prievartaujamas ir išprievartautas.

PONAS TEISEJAITIS

ARBA

PASAKOJIMAS APIE LIETUVĄ IR ŽEMAITIJĄ
PIRMAS SKYRIUS

/ Atkelta iš 3-čio puslapio /

Ponas Teisėjaitis žiūrėjo į savo draugą, išplėtęs akis:

— Tavo mintys kelia man baimę. Matau, jog tu niekuomet nepasikeisi: vis mąstai, vis giliesi. Tu žiūri į pasaulį kitokiomis akimis, negu visi žmonės.

— Nepertrauk manęs, kol baigsiu. Po 1815 metų didžiausio degtinės vartyklų plėtimu liga apėmė visus Lietuvos ir Žemaičių dvarų savininkus ir valdytojus. Pistorijaus atradimas³⁴, pasitarnavęs tarpstancijų kraštų prekybai, mūsų kraštui tapo ryškė. Kiekvienas dvarininkas ar nuomininkas stengiasi pervaryti į degtinę visus savo, savo valstiečių grūdus, o dažnai dar priperka iš kitur, pasilikdamas sau tik tiek, kiek reikia patiems duonai ligi naujo derliaus. Kuomet ištinka nederlius, visuose sandėliuose degtinės pilna, o grūdų — nė saujos arba labai mažai. Pavyzdžiui, 1826³⁵ — bado metai, nusinešusieji į kapus šimtus valstiečių ir žydų, mirusių iš bado, aiškiai parodė, ką reiškia bado spekuliacijos. Valdžios pareiga būtų užkirsti kelią bajorų piktnaudžiavimui, bet ar maskvėnui rūpi, kad žus keli šimtai tūkstančių liachų³⁶? Juk tuo ir remiasi jo viešpatavimas. Vieton mirusių jis užkariaus kelis milijonus persų arba čerkesų, ir valstybės gyventojų skaičius nesumažės. O mūsų bajorai, idant

34. Pistorijus buvo XIX amžiaus pradžios spirito varymo technologijos patobulintojas. Jo vardu buvo vadinama destiliacijos aparato dalis — deflegmatorius (vok. Pistoriussches Becken).—

35. Liachai — senovinis lenkų genčių pavadinimas. XIX amž. carinės burokratijos taikomas Lenkijos, iš dalies ir Lietuvos gyventojams, turėjo paniekiančią prasmę.—

* Tai buvo ne 1826, o 1823 metai. Autorius leido sau truputį suklysti.

JIE PARODO TIKRAJĄ RAŠYTOJO POETO NUSIDATYMĄ, BET LIGŠIOL PLATESNEI VISUOMENEI JIE NEBUVO ŽINOMI

PRIEŠ TEISMĄ

Tu užsilvilk, teisėjau, savo juoda togą
Ir atsisiek išstatymus bei teises.
Iš savo aukštumos tu teisi žmogų.
O jojo nuodėmės bus didelės ir baisios.
Tasai žmogus — tai aš, kuris tau kalba,
Nors niekas manęs nei kaltino, nei skundė
Ir niekas nematė mano tų darbų.
Kurį vietą širdis, o laikas tik sekundė.
Yra, matai, tokių nusikaltimų,
Kurį tau niekas žemėj nepaliūdydys:
Jų būseną, kaip šilko palietimas,
O gražia sąžinė, kaip plieno rūdys.
Yra tokių, kurie tau gerkle smaigius
Vidurnaktį, kaip žmogžudžio ranka.
Yra tokių, kurie širdin jauga,
Kaip pūvantį raupuotojo ligą.

TOS NAKTYS

Tos naktys, tokios tamsios ir baugios,
Tos naktys — tokios juodos ir sunkios...
Šlamsčia vėjas beržynuose, šlamsčia miškuos.
Šniokščia liepos ir gaudžia drūti ažuolai,
O mėnuo tekės taip vėlai,
Taip vėlai, taip vėlai...
Ak, kaip svaigsta galva, akyse vien šešėliai.
Tu atslusę delną prie veido pakėlci.
O šešėliai siūbuoja visais keliais —
Jie žemę ir dangų colūnais užskleis.
1941

MANO GIMTASIS KAIME

Vidudienio saulė ir vėjas ir karštis,
Ir pragaras rūkstanciais dulkėm keliais.
Laisvėjanciais polėkiais kilti ir veržtis
Išgaudinti paukščiai sparnų neškelis.
Vėlybo pavasario dygstančia sėja
Nudegino kaitros, nurinko varnai.
Sausi rytų vėjai dirvonus akėja,
Apnuoginti laukai akmeniniai.
Ir tu, mano gimtasis žaliasis kaime,
Skambėdies dienų šimtągarsiais aidais,
Keliu su rūpesčiu, guodies su baimė
Kaip įnamis tėviškes kloniais bastais.
Žiauri ir piktą raudonpalvę liepsna
Išdegino tavo laukus ir gėlynus.
Ir moteris vasko žvakę nešina
Nelaukta aplanko glūti ir kaimynus.
Mūs dienos kaip tankios kalėjimų gretos
Ir laisvės aušra jom negreitai nušvis,
Nebūties kalėjimo sienos rasotos...
O, Viešpatie, kokia klaidi buitį!...

ZUVUSIEMS PARTIZANAMS

Su bombomis, su gaisrais, su gaustančiais
Suskambo Lietuva ir gedulo varpais, lėktuvais
Gaudi minia, colūnai, karstai ir nestuvai,
Kaip juodas debesys paklotas ties kapais.
Gili, plati duobė kokios nebuvo niekada,
Ir gaudius Requiem, ir aštrūs smilkalai.
Pradėję laisvės žygį, greitai mums palikot,
Žalių tėvynės sodų šauktis sakalai!
Iš prievartos, apgaulės, melo ir smurto
Pakėlėte ir saule žvilgančius sparnus
Pranešti mūsų žemei didžiojo laisvės turto,
Narsa uždegti jaunus ir pagusti senus.
Jūs krito nuo klastingos piktos priešo kulkos,
Savų krauju aptikę svetimas kaltes.
Ir štai sudaužęs pančius, drasiai sparnų pul-
Tėvynės laisvės žygį iki galo tęs. kas
Gili, plati duobė tarp antkapių ir kryžių,
O esat jūs verti milžinkapio prie kelio
Kad tiems, kurie Tėvyne ginti pasiryžę,
Per amžius žadinų kovos narsingą galią

LIAUDIES DAINA

Nuo Baltijos jūros, lig Vilniaus kalnelių
Dejuoja lietuviai maskolių nagaus.
Su ašarom gula, su ašarom kelia,
Tik vėjai, tik audros jų širdis paguos.
Budėkit žemaičiai, budėkit aukštaičiai,
Budėkit aukštaičiai.

DIDELIS KLAUSIMAS, kaip bus pasielgta su Vinco Mykolaičio- Putino kūryba. Šie eilėraščiai parodo, kaip poetas buvo nusistatęs ir kaip galvojo. Bet jo galvosena ir jo nusistatymas okupantui nebuvo priimtinas. Tat, kaip bus pasielgta su jo kūryba? Iš poeto viešų pareiškimų, kurie buvo paskelbti spaudoje, mes gerai žinome, kad pav. "Sukilėliai" buvo parašyti visai. Kai jis darė viešą pareiškimą, jis sakė, kad paskutinį tomą baigia visai rašyti. Tat "Sukilėliai" jo buvo parašyti visiškai. Bet jie liko neišsleisti. Jie okupantui nebuvo priimtini. Ar dabar jie nebus perdirbinėjami???

turėtų už ką nusipirkti karietą ar fajetoną³⁶ arba pasišvaistyti seimeliuose³⁷, palėbauti ir pasipuošti, yra pasirenę paaukoti ištisų kaimų gyventojus, — kaip laukiniai, nesiskaitydami net su savo pačių nuostoliais, nes kas gi dirbs jų naudai?

— Liaukis, Jonai, užteks. Tu skaudini man širdį, griauini svarbiausius ūkinius sumanymus. Bet tu visados būdavai teisus, o, matyt, ir būsi. Aš norėčiau įrengti savo vartyklą, kad joje per savaitę būtų pervaroma į degtinę aštuoniadesimt pūrų rugių, bet dabar pasitenkinsiu dvidešimtimi. Tai nebus per daug. Oi, aš gerai pamenu tuos 1826 metus, kai buvau velykoms parvažiavęs į namus. Kai prisimenu, širdis dar ir dabar apsipila krauju. Visi žmonės — seniai, moterys, vaikai — leisgyviai, ištinę nuo bado, nes jau kelias savaites palaikė gyvybę vien keletu šaukštų putos³⁸ per dieną — atsivyravo į dvarą maldauti duonos. Sandėlyje buvo likę grūdų tik dvaro šeiminiai išmaitinti ligi naujo derliaus. Kitką aš anksto buvo išpardavęs mano globėjas, kuris anuomet valdė kaimą, ir būtent, kaip prisimenu, pono M. degtinės vartyklai. Iš kurgi gauti grūdų išmaitinti visam kaimui — virš šimto aštuoniasdešimt žmonių — keturis mėnesius? Nė vienas kaimynas neparduoda, kiekvienam reikia. Žmoniškesni dvarininkai siuntė į Rygą ir ten mokėjo po dvidešimt auksinų už pūrą tų pačių grūdų, kuriuos rudenį buvo pardavę po keturis auksinus. Taip ir aš padariau, bet ar daug tokių buvo? Galima sakyti, kad dauguma paleido savo valstiečius elgetauti. Pas ką? Pas kitus, kurie patys neturėjo duonos. Kas gi pasidarė? Kol užteko jėgų, tie nelaimingieji mito medžių žieve, šaknimis, o paskui mirė.

Šitai kalbėdamiesi, abu jaunikačiai jau buvo apėję visus likusius pastatus — arklides, tvartus, kūtes,

36. Fajetonas — lengvo tipo vežimas. Pavadinimas kilęs iš graikų mitologinio saulės dievo Helioso sūnaus Fajetono. Jis išsi-prašęs iš tėvo pavažinėti saulės vežimu, bet nesugebėjęs suvaldyti žirgų ir pridūręs danguje ir žemėje tiek katastrofų, kad vyriausiasis dievas Dzeusas turėjęs jį nutrenkti perkūnu.—

37. Zr. 45 paaiškinimą.—

* Sauja miltų, išvirsta kibire vandens.

PRISIMINĖ SASNAUSKĄ

Liepos 1 d. keturiuose laikraščiuose Vilniuje buvo įdėti straipsniai apie kompozitorių Česlovą Sasnauską ir jo kūrybą, jo šimtojo gimtadienio progą. Straipsnio autoriai labai gražiai įvertino Č. Sasnauską, kaip vieną iš pirmųjų lietuvių kompozitorių. J. Gaudrimas (Lit. ir Mene ir Sov. Litva), Al-gimantas Kalinauskas (Tiesoj) įvertinimą baigė M.K. Čiurlionio žodžiais: "Puikiausia Česlovo Sas-nauska, kaip lietuvių kompozitoriaus, ypatybė yra tai, kad jo kūryboj visur iškyla aikštėn ta tikrai lietuviška styga — tokia keista, sena, nepagaunama gaida, kuri viešpatuoja mūsų dainose, prieš amžius sukurtose". (Elta)

JAUNAS

KOMPOZITORIUS

B. Alekna sukūrė simfoninį paveikslą, "Requiem", styginiams ir mušamiesiems instrumentams su vargonais. Kompozitorius muzikos priemonėmis išreiškia įspūdžius, kilusius iš M. K. Čiurlionio paveikslų ciklo "Laidotu-vės". Kūrinys buvo atlik-tas Vilniuj, kompozitorių S-gos komisijai. Dirigavo M. Dvarionaitė, vargonais grojo M. Kaveckas. (Elta)

KADAISE KLAIPĖDOJE

BUVO net keturios aukštosios mokyklos: du pedagogi-niai institutai (lietuvių ir vokiečių), prekybos insti-tutas ir konservatorija. Dabar žmonių kiekiu Klaipėda išaugusi trigubai (131, 000), o tokiam mieste nėra jokios aukštosios mokyklos. Todėl kartu su vasaros saule išblėsta humanitarinė dyvasia, an-su vėjais iš jūros ateina kalbos apie žuvį, planą, namų valdybas".

Siūlo įsteigti Klaipėdoje užsienių kalbų institu-tą, kuris rengtų anglų, vo-kiečių, prancūzų, ispanų kalbų specialistus: moky-tojus, vertėjus, korespon-dentus ir kt. Tokių spe-cialistų kasdien daugiau reikia. E.

kluonus. Bet šiuo metų laiku jie stovėjo tušti ir ne-galėjo patraukti bičiulių dėmesio.

— Kazimierienė, ką turi pavakariams? — klausė ponas Teisėjaitis savo senąją akimistrinę, sugrįžęs jiems į namus.

— Porą keptų viščiukų su salotomis.

— Duok juos čia. — Ir kiekvienas suvalgė po viš-čiuką.

Skaitytojas, gerai pažįstantis mūsų krašto papro-čius, visai nenustebs, kad šios istorijos veikėjai taip dažnai vaišina savo skrandžius. Nežinau, ar tai kli-matas, ar tai įprotis, tapęs yda, bet pasiturintis Lie-tuvos bajoras nepraleidžia per dieną nė dviejų valan-dų nevalgęs ar negėręs ir vis dėlto niekadus nesi-skundžia blogu virškinimu. Tiesa, jis turi valstietį, kuris laikosi amžinos dietos ir už poną, ir už save. Mat, vos bajoras atmerkia akis, jau jam nešama kava, dažniau-siai į lovą; už valandos jis geria degtinę arba likerį, užkąsdamas rūkyta mėsa, šviežiu sviestu ir pan.; ne-trukus pusrytis, kuris užtrunka porą valandų, o kar-tais ir ilgiau; toliau alus prie pypkės, po to pietūs, po jų pavakariai, toliau — antrą kartą kava, vėliau arba-ta, vakarienė, o po jos pušas arba krupnikas į pata-lą. Laikydami šios taisyklės, jaunieji bičiuliai tu-rėjo atlikti šią dieną dar keletą operacijų, su kuriomis pavyzdinčiai susidorojo.

— Rytą iš ryto aš važiuoju pas S., — tarė Teisė-jaitis Žemaičiui. — Pažadėjau su Vincente pabūti vieno valstiečio vaiko krikštateviu. Gal norėtum važiuoti su manimi?

— Važiuočiau, jei ne tos krikštynos, bet dabar jūs būsite užimti apeigomis, o aš nuobodžiausiu. Vėliau vis dėlto norėčiau susipažinti su tavo Vincente. Man įdomu, koks tavo skonis.

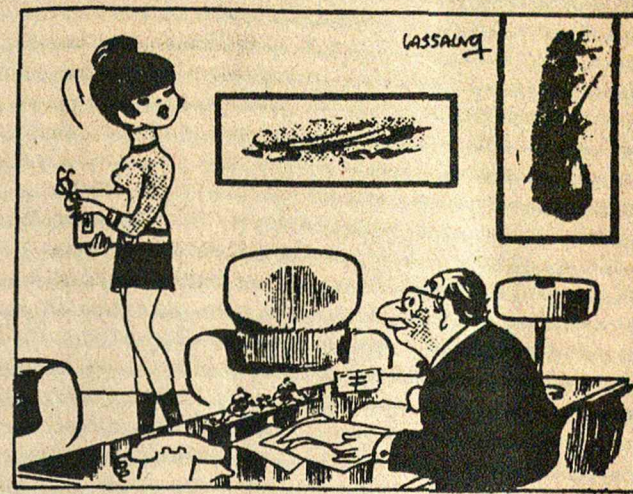
— Tikiuosi, kad pasiliksi pas mane kuriam laikui. Pasiųsk arklius namo, nes tėvai gali prireikti.

— Aš irgi apie tai pagalvoju.

Daugiau bus.

TREJOS DEVYNERIOS

VEDA DR. GUMBAS

— Jūs tikriausiai nepastebėjote, kad aš gaunu taip pat mini algą!

ANKSTESNIS

— Brangioji, kai aš tiktaip pa-bundu, pirmiausia prisime-nu jus.
— Tamsta, jūsų draugastą pat man sako...
— Gali būti, bet aš gi už jį anksčiau keliuosiu!...

MAUDYTIS PAVOJINGA

Viena dažyta blondinė iš-simaudė baseine ir iš jo iš-lipo... žaliais plaukais!...

Chemikas pasiūkino, kad vandeniliu dezinfekuoti nau-dojamą chloras susijungė su plaukų dažais ir pakei-tė jų spalvą...

PAVYZDŽIAI PATRAUKIA

Per upę tiltu praeinantis pastebėjo kažkokį nelaimi-ngą, kuris ruošiasi šokti į upę ir tuojau jam sako:
— Palauk, draugužėli, pir-miau dar pasikalbėkime.
— Nėra ko daugiau gaišti šiame purvinaame pasaul-yje, — atmetė pasiūlymą pasiryžęs nusižudyti.
— Vis dėlto pasikalbėkime. Gal tamsta dar apsigalvo si. Gal aš Tamstą įtikin-siu nesižudyti.

Taip jie kalbėjosi porą valandų, o po to — abu dr-augė šoko į upę...

PAGRINDINIS LIETU -

VOJ DRAMOS TEATRAS

(vadinamas akademiniu) veikia pereitam šimtme-tyje statytame pastate, iki 1940 metų vadintame "Liutnia". Pastatas seniai nebeatitinka šių laikų te-atro reikalavimų. Liepos 1 d. Komjaunimo Tiesoj jau yra pranešimas, kad

PLAČIOS GATVĖS

Nebilaivus vyras grįžta na-mo vėlai naktį ir žmonai sako, kad iš restorano iš-ėjęs 9 valandą.
— Nemeluok, — pyksta žmo-na, — nuo restorano iki na-mų tiksliai dvi trumpos gat-velės...
— Taip, trumpos, bet gi-plačios...

ANGLAI ŠALTAI PRAKTIŠKI

Viename Londono viešbu-tyje iškabintas toks apsi-gyvenusiems išpėjimas: amerikiečiai prašomi ne-grįžti į viešbutį vėliau kaip antrą valandą naktį; vo-kiečiai prašomi nesikelti anksčiau kaip šeštą valan-dą ryto; italai prašomi po dešimtos valandos vakaro nevesti jokių pokalbių...

PAKARTOTINIS PRAŠY-MAS

— Ar teisybė, kad tave jau keturis kartus prašė ište-kėti?
— Tikrai taip.
— Tai kas prašė?
— Mano tėvas. Jis sako, kad ilgiau jis manęs laiky-ti negalys...

tikimasi neilgai trukus (dar neaišku, kada) tą te-atrą iš pagrindų persta-tyti. Projektą jau turi pa-rengęs architektas Vytau-tas Nasvytis. Viršutinė pastate išorė liksianti ne-pakeista, bet įėjimas ir vidus perstatomas iš pa-grindų. Būsimai padidinta ir sumoderninta scena, taip pat padidinta ir salė: vietoj 560 vietų busių 750.

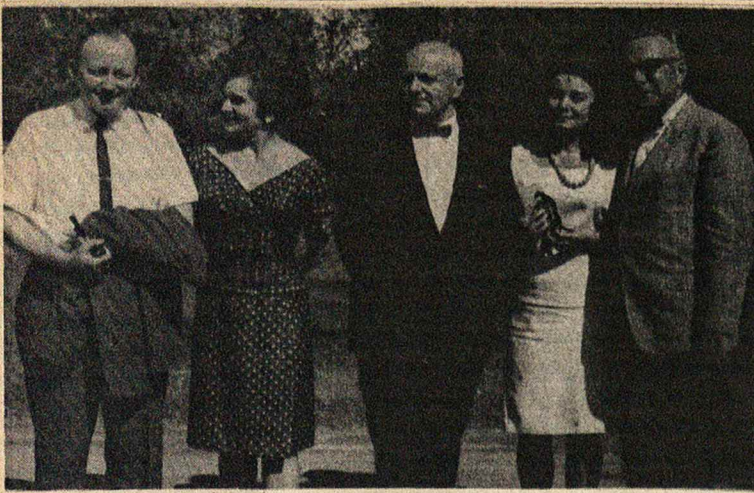
E.
KAUNO KAVINĖ TULPĖ liepos 1 d. išvažiavo į Maskvą visam liepos mė-nesiui. Išvežė visus vir-tuvės įrengimus, daug produktų, gėrimų ir 60 vi-rėjų bei kitų kavinės dar-bininkų.

Viešojo maitinimo įs-taigos sugalvojo pasimo-kyti ir ėmė rengti Mas-kvoje viešojo maitinimo įmonių konkursus. Pernai tokiam konkurse aukso medalį laimėjo Vilniškė vaikų kavinė Nykštukas. Dabar su tokiais vilti-mis išvyko Kauno Tulpė.

Į VILNIŲ BUVO

SUŠAUKTI 83 CHORAI

82 "kaimo kapelos", iš viso per 9 tūkstančius žmonių, kurie buvo ren-giami liepos 1 dienos ju-bilėjiniam koncertui. Koncerto turinys ir for-ma-bolševikinė revoliu-ciją garbinantieji dalykai. Į tą muziką įjungiami ir gegužės mėnesį katedros bokštė įrengtieji iš senų Lietuvos bažnyčių surink-ti varpai... Birželio 30 d. atidaryta "liaudies dai-lės" paroda, kurioje da-lyvauja 413 "liaudies dai-lės meistrų". E.

Draugai susitiko "Varpo" konferencijoje /iš kairės/: A. Tornau, p. Kaunienė, K. Dabulevičius, O. Raciborskienė ir J. Daugėla. Foto: A. Norus.

ANTROJI VARPININKŲ KONFERENCIJA

/atkelta iš 3-čio psl./

ma. Triukšmingais plojmais buvo prisiminti ir pagerbti du "didieji" Jonai-LVLIS-gos pirmininkas Daugėla ir ižd. Bertausius. Visiems Jonams buvo skambiais balsais palinkėta: "Ilgiausių metų".

Apie Balio Sruogos kūrybą kalbėjo prof. Aldona Augustinavičienė, kuri yra žinoma lituanistė ir šiuo metu dėsto prancūzų literatūrą ir kalbą Clevelando Ursuline College. Jos kalba apie mūsų žymų rašytoją neabejotinai buvo aukščiausia žvaigždė visame šiame intelektualiniame susibūrimo. Reikia tikrai labai daug studijuoti, dirbti, skaityti ir įsigilinti, kad taip kondensuotai ir pilnai peržvelgti tokią šakotą asmenybę, įvertinti jo kūrybinę nuotaiką, jo idėjinį nusiteikimą ir sukurtų charakterių savitą būdingumą.

A. Augustinavičienė neškaitė paskaitos, refera-

vo; iš jos lūpų liete liejosi žodžiai, kurių kiekvienas turėjo savo reikšmę, kurių kiekvienas pinėsi į gilios minties ir žinių pyne. Jos lakiais sakiniams nupieštas Balio Sruogos portretas sužybėjo naujomis didybės ir tautinio pakilimo varšomis ir išliko ilgai gyvas kiekvieno klausytojo vaizduotėje. Auditorija šios paskaitos išlausė lyg užhipnotizuota ir visi galėjosi, kad ji greitai pasibaigė.

A. Augustinavičienės paskaita (geriau pasakius simfonija) bus paskelbta sekančiame "Varpo" numeryje.

Balio Sruogos kūrybai pailiustruoti gražų ir meniškai skoningą dailaus žodžio montazą parengė varpininkas Vytautas Bildušas, kuris jį pats draugys su Naruševičiute ir padeklamavo. Šiame montaže buvo paskaityta B. Sruogos kūrinių ištraukos iš visų jo kūrybos laikotarpių ir žanrų. B. Sruoga

buvo pristatytas kaip poetas ir dramaturgas bei lyrikas.

Ši suvažiavimo programos dalis pasibaigė be jokių diskusijų ar pasisakymų. Pobūvio metu susitiko ir senus laikus prisiminę senieji varpininkai, užsimezgė naujos pažintys, o senosios sutvirtėjo.

Sekmadienio rytą dienos sesija pradėta Jono Daugėlos referatu.

SENŲJŲ VARPININKŲ KELIAIS.

Moderatorius-Juozas Audėnas. Referentas labai suglaustai bandė iškelti organizuoto varpininkų sąjūdžio atgaivinimo mintį. Iš vienos pusės šis organizaciniais ryšiais apjungtas sąjūdis turėtų daryti pastangas ideologiškai ir politiškai apjungti visą lietuvių tautos tautiškai demokratinę vidurio srovę, kuri tiki demokratijos pirmumą valstybiniame gyvenime, tiki asmens laisvę siekti sau ir tautai gėrio ir gerbūvio ir išpareigoja besąlyginiai kovoti už Lietuvos Demokratinės Suvereninės Valstybės atstatymą jos etnografinės ribose. Tos idėjos turėtų būti nuolat nagrinėjamos "Varpe" ir tuo pačiu antras šio sąjūdžio uždavinys būtų palaikyti "Varpo" leidimą ir užtikrinti jo egzistenciją ilgiems metams.

Be abejonų, ribotas laikas neleido prelegentui pilnai išvystyti pasirinktos temos ir todėl buvo jausti, kad klausytojai nepilnai pagavo pagrindinę mintį. Tačiau gyvos diskusijos šiuo klausimu liūdi reikalo aktualumą ir, kaip Antanas Kučys pastebėjo, kad varpininkų sąjūdžio organizavimas šiomis diskusijomis buvo suak-

Lankydami Pasaulinę Tarptautinę parodą Montrealyje, tautiečiai aplankė ir Nepriklausomos Lietuvos leidyklą. /Iš kairės/: KLB Kr. V-bos pūm. A. Rinkūnas; dešiniau A. Tamošiūnas su palydovu p. Kudžma; iš Los Angeles Albertas Stočkus ir Bronius Paltus.

BAŽNYČIOS PADĖTIS LIETUVOJE

Vokietijoje žurnalas Expulsus idėjo apžvalgą apie katalikų padėtį Lietuvoje.

Tarp kitų duomenų, pateikiama ir tokia palyginamoji statistika: 1940 m. Lietuvoje buvo 1,099 vei-

tualintas ir paliktas konkretiems sprendimams. Suvažiavimas buvo uždarytas sekmadienio vakare jautria Antano Kučio kalba ir Lietuvos Himnu.

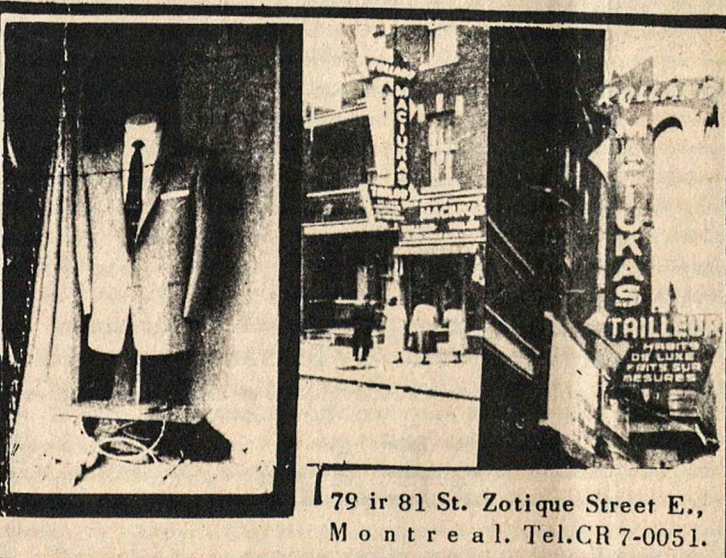
Daugiausia suvažiavimo dalyvių buvo atvykę iš Čikagos. Tačiau nemaža svečių atvyko iš Detroito, Clevelando, Washingtono ir net New Yorko. Gaila, kad niekas nepasirodė iš Kanados, matyt Expo 67 sutrukdė kelionių planus. O Kanadoje yra irgi tuo susidomėjusių.

Visi šios "Varpo" konferencijos dalyviai užsikrėtė pakilia nuotaika ir išsivežė pačius geriausius įspūdžius. Visi išsivažinėjo bendra viltimi kitais metais dar gausiau susirinkti į trečiąją "Varpo" konferenciją.

J. Dabreika.

LAIKRODININKAS
ANTANAS KUČYS
1855 Wellington Street
Tel. WE 2-0644.
TAISAU IR PARDOUDU
ŽEMOMIS KAINOMIS
LAIKRODŽIUS IR JUVELYRUS.

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy
PRESCRIPTIONS
Baby needs - Cosmetics - Articles pour bébés - Cosmétiques
Livraison gratuite 7 jours par semaine - Free delivery 7 days a week
Naujamiesiems reikmenys - Kosmetika - Pristatymas visas 7 d. savaitėje
BOOKS - LIVRES
SPAUSDINIAI
7581 CENTRALE, coin - corner 2e AVENUE 365 0770 LASALLE

79 ir 81 St. Zotiue Street E., Montreal. Tel. CR 7-0051.

Jony's Photo Studio
Tel. 525-8971
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVES MAŽAMEČIAMS
IVAIRIOS PROGOS
1920 Frontenac St. Montreal, P.Q. T. Laurinaitis.

ME 7-6727 DE LUXE CLEANERS
Sav. P. RUTKAUSKAS
117-6th Avenue, Lachine.

BELLAZZI - LAMY, INC.
DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle
Ivairi medžio statybinė medžiaga. Dury, langų rėmai.
Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

Lankydami Pasaulinę Tarptautinę parodą Montrealyje, tautiečiai aplankė ir Nepriklausomos Lietuvos leidyklą. /Iš kairės/: KLB Kr. V-bos pūm. A. Rinkūnas; dešiniau A. Tamošiūnas su palydovu p. Kudžma; iš Los Angeles Albertas Stočkus ir Bronius Paltus.

kiančios bažnyčios bei koplyčios su 1,580 kunigų. Dabar pamaldoms atdarų bažnyčių bei koplyčių tik 571, o kunigų tik apie 850, ir tiems ne visiems leidžiama eiti pareigas. Buvo keturios kunigų seminarijos. Dabar tik viena ir ta pati visiškai suvaržyta: leidžiama išventinti tik po vieną kunigą vyskupijai per metus, tai yra, tik po šešis kasmet visai Lietuvai. Buvo 12 vyskupų, dabar tik trys, iš kurių dviem ne-

leidžiama eiti pareigų; tik vienas vysk. J. Labukas - Matulaitis eina pareigas Kauno ir Vilkaviškio vyskupijose. Buvo 118 vienuolynų, 18 katalikiškų organizacijų, 32 katalikų laikraščiai ir žurnalai. Dabar tų dalykų iš viso nėra. Tačiau, apžvalgoje tvirtinama, kad 1964 metais katalikų skaičius Lietuvoje buvo menamas apie 2,3 milijonai. Reguliariai praktikuojančių tikinčiųjų skaičius esąs nuostabiai didelis, turint galvoje valdinį spaudimą ir valdinėmis priemonėmis or-

ganizuotą antireliginę propagandą. Nepaisant labai aukštų bažnyčioms uždėtų mokesčių, šiuo metu nėra viena bažnyčia neuždaro dėl mokesčių nesumokėjimo, nors lėšos tiems mokesčiams sumokėti tegali būti surinktos tik savanoriškų aukų keliu. (Elta)

SIUNTINIAI LIETUVON KAUFMAN'S WOOLLENS & TEXTILES

WHOLESALE & RETAIL
4115 ST. LAWRENCE BLVD. MONTREAL, QUE. TEL. VI-2-5319.

IŠ ČIA PASIŪSITE SIUNTINIUS SAVO GIMINĖMS PILNAI GARANTUOTOMIS
URMO KAINOMIS
30% 40% ŽEMIAU RINKOS KAINOS

- TURIME GERIAUSIOS ANGLIŠKOS VILNONĖS MEDŽIAGOS VYRIŠKIEMS IR VOTERIŠKIEMS KOSTIUMAMS, PALTAMS, SUKNELĖMS IR SILKINĖS - Brocade & Dainty MEDŽIAGOS.
 - DIDŽIAUSI PASIRINKIMĄ KAŠMIRO, NAILONINTŲ IR ŠILKINIŲ SKARELIU, SVEDERIŲ IR VISA KITA ŠEIMOS REIKALAMS.
 - TAIP PAT PRIMAME UŽSAKYMUS VYRIŠKIEMS KOSTIUMAMS - Made to measure - IŠ GERIAUSIŲ ANGLIŠKŲ MEDŽIAGŲ. KAINA \$50.-, extra kelnes \$12.-
- SAVININKAS CH. KAUFMANAS, buvęs audinių fabriko "L'Étoile" vedėjas Kaune. Laisvai kalba lietuviškai.

VYKSTANTIEMS I PASAULINĘ PARODĄ MONTREALYJE

- Išnuomojami 6 kambariai rezidenciniame rajone, netoli nuo parodos. Kaina nuo \$6.00 dienai.
- Vieta parkavimui.

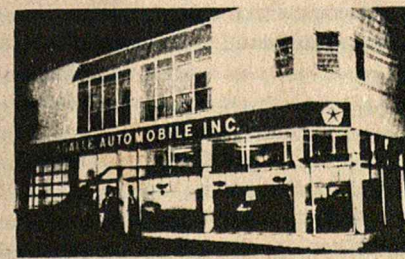
J. Skučas, 6966 - 44th Avenue, Rosemont, Montreal 36, P.Q.
Tel. (514) 722-6152

Naujų: 366-7818
Naudotų: 366-5691

LaSalle Automobile Inc.
DODGE - CHRYSLER - VALIANT
CORONET - CAMIONS DODGE

Pres. M.L. Daigneault
7635 Boul. LASALLE, LASALLE, P.Q.

D.L.K. Vytauto Nepr. Klubas

2159-61 St. Catherine Street E. Montreal

- Išnuomojama S A L E didesniai ar mažesniai skaičiai asmenų: - vestuvėms, įvairiems paminėjimams, susirinkimams bei kitokiems rengimams.
- Kainos žemos, klubiečiams ir jaunimui nuolaida.
- Reikalui esant su pilnu patarnavimu: - virtuve ir indais, personalu ir gerimais.

Kreiptis į klubo administratorių J. Petruči, tel: 522-2353 arba 721-1656.

KLUBO SUKAKTIS
1907 - 1967

Telefonas 768-6679

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
Valome visokius drabužius ir kitą Jūsų namų apyvoką.
Savininkai:
A. Keršys, P. Petruči, P. Keršulis, A. Greibus.
1205 CHURCH Ave., Verdun, Montreal.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ - sutraukiančią hemorojus

-- Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Parasėjęs tyrimų institutas at rado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebantią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagerina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelniant skausmams išvykdo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visu svarbiausia - rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerėjimas tesdavosi daugeli m...

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naują audinio augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pinigai bus grąžinti jei nebusite patenkinti.

EXPO 67

Išnuomojami kambariai šalia Pasaulinės Parodos vietovės, yra vietos mašinai parkuoti.

Skambinti tel. 674-7038
126 De Tauraine, Longueuil, Montreal, P.Q.

DEMESIO LIETUVIAMS

Tarpininkauju lietuviams apsisistojimo vietos reikalų pasaulinės parodos EXPO 67 metu (28.4. - 28.10.1967).

Rašykite pageidavimus NL arba žemiau nurodytu adresu: a/ kurio laiku, b/ kiek laiko, c/ kelioms asmenims apsisistojimas reikalingas. Jums bus nurodytos sąlygos bei kitos detalės ir pagal jas padarysime sutarimą, galimai patenkinant Jums jūsų pageidavimus.

Pr. Paukstaitis
8995 Godbout, LaSalle, Montreal, P.Q. tel. 365-0311.

LITAS
MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1465 DE SEVE ST., MONTREAL 20, QUE.
MOKA už:
Depozitus 4.4%
Numatyta už sėrus 5 1/4%
Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2,000 bendros santaupų sumos.
IMA už:
Nekiln. turto paskolas 7%
Asmenines paskolas 7.6%
Investacines paskolas 8.4%
Pigus paskolų draudimas iki \$10,000.
KASOS VALANDOS:
1465 DE SEVE:
Sekmadieniais 10:30 - 12:30 val. (uždaryta liepos ir rugpjūčio mėnesiais)
Darbo dienomis: 10:00 - 3:00 val. kasdien.
Vakare: trečadieniais ir penktadieniais 7:00 - 9:00 val.
ROSEMOUNTO SKYRIUS:
3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545.
Dieną: penktad. 1:00 - 6:00 val.
Vakare: pirmadieniais, trečadieniais ir penktadieniais 7:00 - 9:00 val.

Johan Tiedman Reg'd
DIRBU VISŲ RŪŠIŲ BALDUS PAGAL UŽSAKYMUS
1092 Clark Street /prie Dorchester/, Montreal, P.Q.
TEL: 861-3032, vakare - 254-6898. /Kalbame lietuviškai/.

Universal Cleaners & Tailors
• Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius.
• Siuvu naujus pagal užsakymus vyriškus paltus, kostiumus ir kelnes.
• Aukštos kokybės medžiagos.
239 FOURTH AVENUE B. KIRSTUKAS (at Wellington St.) Tel. 769-2941

Baltica Investment Corp
Autorizuotas kapitalas \$ 120,000
J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966-44 Ave. Rmt.
Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėje. Už indėlius mokame 8% dividendo.

BALTIC WOODWORK CO.
DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVĖS KABINAI IR KITI ĮVAIRIOS MEDŽIO DIRBINIAI.
K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.
Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.
Montreal, P. Q. Tel. DO 6-3884.

LaSALLE AUTO SPECIALIST Reg'd
SAV. G. DESROCHERS
Taisau ir dažau lengvas mašinas
7717 GEORGE LASALLE, QUE.
(Priešais „Nepriklausomos Lietuvos“ redakciją)
Tel.: garažo 366-0500 namų 366-4203

TORONTO

TAUPOYK IR SKOLINKIS
PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME
TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
KAPITALAS SIEKIA DU SU PUSE MILIJONO DOLERIŲ
MOKAME: DUODAME:
 4% už depositus Morigičius iš 6 1/2%
 5% numatyta už šerius Asm. paskolos iš 7%
 Asmeninės paskolas duodame iki \$5,000.- ir morgičius valdžios nustatytą normą, 66% įkainuoto turto.
 Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydįje, bet ne daugiau \$2,000.- Asmeninės paskolos, mirties atveju, apdraustos iki \$5,000.-
 Paramos nariais gali būti kiekvienas lietuvis gyvenęs Kanadoje.
 Kasos valandos: Kasdieną nuo 10 val. iki 3 val. p.p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).
 Būstinė: Lietuvių Namai - 1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont. o Telefonas LE 2-8723.

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U. S. S. R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

IVAIROS SUDETIKES MAISTO SIUNTINIAI BE MUITO IKI 33 SVARŲ. PRAŠOM REIKALAUTI MŪSŲ NAUJŲ MAISTO KATALOGŲ.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytą ir apdraustą įvairius siuntinius iki 19% svarų gryno svorio.
- Turime pardavimų įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyvenant ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspreso. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sažiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausyti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodėsi patarauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak.; šeštadieniais - nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.
Savininkai A. ir S. KALUZA

SVEIKATOS KLINIKA—Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai, spindulinės ir garų vonios. Gydome! Jūs esate ir psichologinė terapija.

B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.

460 Roncesvalles Ave., Toronto Tel. LE 3-8008

Reportažas iš Toronto

TELEVIZIJOS DEBIUTANTĖ RITA MERKELYTĖ

Nors ir retkarčiais peržiūrint svetimą spaudą galima rasti ką nors naujo ir įdomaus. Kartais iš atversto puslapio pavelkia net maloni staigmena ar tai būtų nuotraukos, ar žinutės, ar straipsnio pavidale. Pastaruoju metu Anglijos laikraščiai turėjo ne vieną tokį, mūsų torontietę liečiantį atvejį, nežiūrint ar tai buvo populiariusis Daily Mirror, ar Daily Scetch, ar Bath Chronicle, ar Evening News.

Bevartant tuos laikraščius, jų gausių iliustracijų tarpe, ne retu atveju, buvo galima pamatyti simpatinę pažįstamos mergaitės veidą. Vienur ji pozoavo vaidinamoje scenoje, kitur ji buvo puošni, premjeros baliuje dalyvaujanti, kilmingos išvaizdos dama. Jeigu ne vieno laikraščio nuotraukoje, tai kito parengimų-pramogų puslapyje buvo žinutė, ar straipsnis apie Ritą Merkelytę. Jeigu vienas laikraštis talpindamas mergaitės nuotrauką rašė, kad Rita Merkelis debiutavo BBC TV serijoje "Market in Honey Lane" Maureen Harris rolėje, tai kitas pranešė Ritos sužieduotuves su Jonathan Lynn, kuris esąs baigęs teisės mokslus ir šiuo metu vaidina Londono teatre vienoje iš svarbiųjų rolių muzikalinėje "Fiddler on the Roof". J. Lynn pristatomas ketvirtos kartos lietuvis, o susipažinęs su

NOTARAS

ANTANAS LIUDŽIUS, B.L. Bendradarbis V.S. Mastis, L.L.D.

Namų, farmų ar bet kurio verslo pirkimo-pardavimo dokumentų su darymas, mortgiciniai, sutartys, testamentai ir visi kiti teisiniai reikalai.

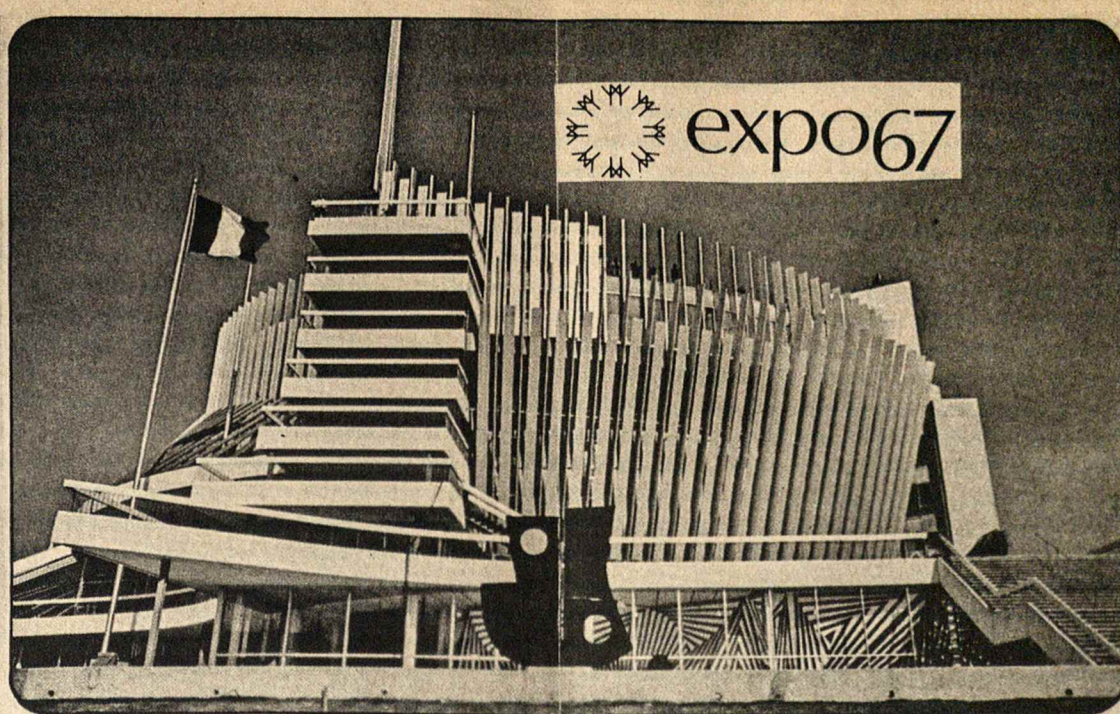
408 RONCESVALLES AVE.,

TORONTO...
 Margio vaistinės II aukštas.
 Tel: Įstaigos LE 7-1708,
 Namų CR 9-6166.

Merkelyte uoliai mokinasitą kalbą.

Trečiasis laikraštis paskelbė, kad susižiedavusi pora susipažinusi pereitais metais Amerikoniško Humoro pastatyme. J. Lynn pažinęs Ritą stebėjosi mergaitės sugebėjimu prajuokinti publiką. Lynn toliau teigė, jog esą sunkiai įmanoma rasti mergaitę, kuri būtų tokia graži, tokia moteriška ir tuo pačiu tokia talentinga humoristinėje vaidyboje.

Ketvirtasis skaičiuodamas mergaitės laimėjimus pabrėžė, kad Rita Merkelis prieš daugelį metų baigė Urbanos (Amerikoje) universitetą, kuriame apgynė anglų literatūros ir gavo B.A. diplomą. Po to ji debiutavo Robert Goulet TV programoje. Grįžusi į Torontą Rita mokytojavo High School, studijavo dramą ir vaidino eilėje vietinių teatrų: Hard House, Crest, Collonade ir vasaros teatre Straw Hat, Muskokoje. Po to Rita atvyko į Ang-

Jeigu trečioji Pasaulinė Tarptautinė paroda/pirmoji buvo Paryžiuje, antroji Briuselyje, iš viso yra įdomus meno kūrinys, tai Prancūzijos paviljonas ypač. Jo moderniškas stilius, savotiška išorės asimetrija, pastato dydis ir vidaus įrengimai, turį didelio efektingumo priemonių, lankytoji tikrai daro didelį įspūdį.

Pastatas baltas, kaip gulbė, ir iš oro ir vičiūje. Dėgėbė meno kūrinių, meniškai išleisti knygų, aukšto lygio kultūra aiškiai kalba, kad Prancūzija yra didelės ir aukštos kultūros kraštas. Tačiau paviljonas neven-

gė ir stipraus efekto priemonių, taikomų vykdyti kosminiu mastu: retkarčiais paleidžiamas didžiulis triukšmas, tartum skrendąs iš kosmoso platybių, sistematine šviesų, blikojočių, su derinta su garsais, daro didelio laipsnio jaudinančią įspūdį. Taip gi efektingai veikia fontanų sistema.

Pašaliais išsidėstę restoranai, barai, kavinės ir kiti pagalbinių padalinių. Tat visumoje Prancūzijos paviljonas yra labai įdomus, išpūdingas ir efektingas, vertas dėmesio. Jame galima rasti daug įdomaus. Jo pavėsyje galima maloniai ir laiką praleisti.

B.SRUOGOS PALIKIMAS

Buvusiojo Stutthofio stovykloje, kurioje buvo nacių laikais kalintas nemažas būrys lietuvių, lenkai yra įrengę muziejų. Kaune esąs gautas pranešimas, kad muziejaus archyve esą surasta B. Sruogos rankraščių, eilėraščių, rašytų toje stovykloje. E.

Turkiją nusiaubė didelis žemės drebėjimas, kurio metu žuvo daug žmonių, sugriauta daug namų. Popiežius Paulius VI vyksta į Ištambulą, apgriautą žemės drebėjimo, ir tarsis su patriarchu Athenagoru. Rytų ir Vakarų bažnyčių galvos iš pasitarimo tikisi vienybės.

Visi ruoškimės Montrealio ir iš kitur lietuvių susitikimui, kuris įvyks rugpjūčio 20 dieną!

okupaciją kardinolui Antonio Samore ir Chicagos arkivyskupui John P. Cody.

ALT pirm. A. Rudis 2 savaitė buvo išvykęs į P. Korėją, kur dalyvavo to krašto prezidento inauguracijoje, susitiko su JAV viceprezidentu H.H. Humphrey, Grįždamas p. Rudis buvo sustojęs Los Angeles, Calif., kur turėjo pasitarimus su vietiniais ALT ir kitų organizacijų veikėjais.

JAV VALSTYBĖS DEPARTAMENTE

Liepos 12 d. Vliko pirm. dr. J.K. Valiūnas, lydimas Lietuvos atstovo Washingtone, J. Kajecko, lankėsi Valstybės Departamente. Jį priėmė Rytų Europos skyriaus viršininkas dr. Raymond E. Lisle ir Baltijos skyriaus vedėjas Homer R. Phelps, jr.

Pasikalbėjimas su šiais pareigūnais truko daugiau kaip valandą. Valst. Departamento pareigūnai labai domėjosi dr. Valiūno lankymusi Pietų Amerikoje ir pasimatymais su P.

Am. valstybių užsienių politikos vadovais bei kitais asmenimis. Be to, priėmė dėmesin, kad Vlikas per savo atstovybes ir kitas lietuvių organizacijas veikia visuose kontinentuose. Pareigūnai pageidavo, kad būtų palaiškomas su ja dažnesnis kontaktas.

Lietuvos pasiuntinybėje tą pačią dieną Vliko pirmininkas tarėsi Vliko veiklos, ypač Washingtone numatomos Politinės Konferencijos reikalais su Lietuvos atstovu Washingtone J. Kajecku ir pasiuntinybės patarėju dr. S. A. Bačkiumi. (Elta).

Liepos 14 d. New Yorke Vliko pirmininkas matėsi su ambasadorium Angier Biddle Duke, buvusiu protokolo šefu Valstybės De-

partamente, dabar JAV ambasadorium Madride. Pasikalbėjime ypač buvo paliesti Vliko informacijos sklaidimo klausimai. (Elta)

ELEKTRENUOSE

jau įjungė penktąjį šiluminės elektros jėgainės bloką, 300,000 KW galios.

Ši kontraversinė jėgainė dabar jau bus pasiekusi 900,000 KW galios. Pagal projektą dar turi būti pridėtas vienas 300,000 KW blokas. Jėgainė daugelio vadina viena iš didžiausių Maskvos Lietuvos importuotų klaidų, tačiau stengiamasi ją užbaigti iki pilno dydžio. (Elta). LABAI būsimė dėkingi visiems NL prenumeratoriams, kurie už laikraštį susimokės už metus

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis. Leidžia Varpininkų leidinių fondas

Redaktoriaus Vytautas BILDUŠAS.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.

1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

AR ŽINOTE KĄ RAŠO

KELEIVIS?

AR ŽINOTE, kodėl vieni jį giria, kiti peikia, bet visi mėgsta skaityti?

KELEIVY žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti. Teisingomis žiniomis iš visur /jame daug žinių ir iš Kanados/, aiškiu ir atviru pasisakymu laikraštis per 65 metus pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.

KELEIVY rasite patarimų teisiniais ir kitais klausimais, gražių apsakymų, eilėraščių ir tt: Jis turi ir moterų skyrių.

METINĖ PRENUMERATA KANADOJ IR KITUR TIK \$5.00

Laiškus ir prenumeratą adresuokite:

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127, USA.

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdraustiems nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVENIJIMAS nieiško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudos tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudos mokeskis \$2.00 į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausit spausdintas informacijas, jeigu parašysit: **LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA** 307 West 30 Street, New York, N. Y. 10001

HAMILTON

Geriausia taupyti ir skolintis tik
Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyve
21 Main St. E., Kamb. 203, Tel. 528-0511.

Darbo valandos: Aukšti nuosimčiai už indėlius.
Pirm. 9-3 val. p.p.
Antr. 9-1 ir 5-8 val. p.p.
Trec. 9-3 val. p.p.
Ketv. 9-3 val. p.p.
Penkt. 9-1 ir 5-8 val. p.p.
Sest. 9-12 val. dienos.

St. Catharines agentūra: 75 Rolls Ave. Pranciškonų parapijos salėje sekmadieniais po pamaldų.

MŪSU SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

PRANEŠIMAS Nr. 80

1. ŠALFASS-gos garbės teismas, artimu laiku skelbs informaciją, liečiančią naujų sąjungos valdomųjų organų rinkimus. Centro valdyba įspėja klubus ir sporto vietas, kad vadovaujantis sąjungos valdomųjų organų nuostatomis, rinkimuose gali dalyvauti tik registruoti sąjungos nariai ir tiesiogiai priklausą klubams. Balsavimas vyksta per klubus. Taigi, prašome registracijos reikalus galutinai sutvarkyti ne vėliau kaip iki rugsėjo mėn. 15 dienos.

2. Šiaurės Amerikos lietuvių sporto žurnalas "Sportas" Nr. 2 (18) 1967 ruošiamasi išleisti rugsėjo mėn. Centro valdyba prašo klubus ir sporto darbuotojus talkinti redakcijai laiku prisijungiant medžiagai.

3. 1968 metų sporto sezono atidarymo proga, šiais metais stalo teniso "Dešimtuko" turnyras įvyks lapkričio mėn. 18-19 d.d. Čikagoje, Jaunimo Centre. Šio turnyro koordinatoriui pakviestas yra ir sutiko būti Benius Žemaitis, 3315 W. 65-th Place Chicago, Ill. 60629.

4. ŠALFASS-gos šaudymo sekcijos vadovas Juozas Zavys, iš Toronto gyventi persikėlė į Montreālį. Centro valdyba, laikinai talkins Zaviui koordinuoti šios sporto šakos judėjimą. Centro valdybai, p. Zavys perdavė komiteto pinigų atskaitomybę ir \$69.30 pinigais. J. Zavio naujas adresas - 9032-10th Ave. Ville St. Michel, Que.

5. ŠALFASS-gos meti-

nis golfo turnyras numatoma praveisti š. m. rugpjūčio mėn. antroje pusėje. Tikslī data ir vieta, be to, smulki informacija bus skelbiama vėliau.

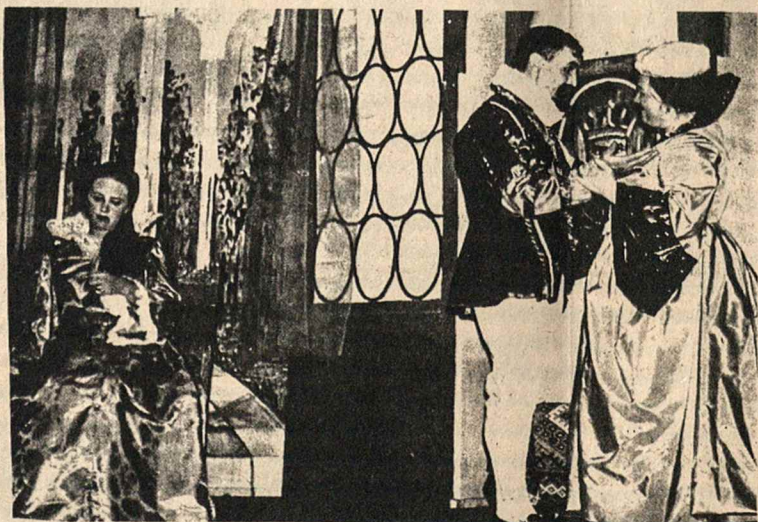
Centro valdyba.

PRANEŠIMAS NR. 81

1966 m. lapkričio m. 19-20 d.d. Detrote įvyksiam visuotiniame sąjungos suvažiavime buvo nutarta Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 50 - ties metų sukakties proga, 1968 m. organizuoti III-čiąją Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio rinktinės išvyką ir paves-ta Centro valdybai sudaryti studijinį šios išvykos komitetą.

Komitetas, išstudijavęs visas sąlygas ir galimybes, pasiūlė išvyką aplink pasaulį, aplankant Australiją, Azijos ir Europos žemynus. Centro valdyba ir konferencijos dalyviai (1967 m. birželio m. 3-4 d. d. Clevelande) šiam pasiūlymui pritarė ir studijinio komiteto nariams (V. Adamkavičius, V. Grybauskas, V. Kleiza, P. Petrutis, Tėvas G. Sabataitis S. J., J. Šoliūnas, B. Žemaitis, P. Žumbakis), atlikusiems sėkmingą darbą, dėkoja. Tolimesniam šios išvykos organizaciniam darbui yra sudaromas komitetas Čikagoje, kurio sąstatas bus paskelbtas netolimoje ateityje. Taip pat bus sudaromi išvykos Garbės ir Globos komitetai. Centro valdyba, oficialiai skelbdama išvykos vykdymą, prašo lietuviškąją visuomenę šią išvyką moraliai ir finansiškai paremti.

Primenama sąjungos narių ir visuomenės žiniai, kad su American Lithuanian Sports and Cultural Activities Committee Incorp. organizuojama lietuvių krepšininčių ke-lionė į okupuotą Lietuvą Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjunga nieko bendro neturi ir šiai išvykai nepritaria. Centro v-ba.

Karaliaus rūmai ir karališki veikėjai V-m "Gulbės Giesmės" veiksmė: Barbora-Alina Žilvytienė, Žygmantas-Albinas Stasevičius, Bona-Elena Kudabienė.

LIETUVOS KONSERVAI SIRIJAI

Klaipėdos žuvies konservų fabrikas birželio gale turėjo įvykdyti labai skubotą Maskvos užsaky-mą, - pagaminti 246,000 dėžučių konservų Sirijai. Kaip praneša Cz. Sztandar, (liepos 1 d.) užsaky-mas buvo įvykdytas ir konservai išsiųsti. Pranešime neužsimenama, kas kam ir kiek už tą stambų tiekinį mokės, tačiau pabrėžta, kad tai siunta "agresijos aukai". E.

LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRO PASKIRTIS IR VEIKLA

"Lietuviais esame mes gimę..." Lietuviškos kultūros įtakoje mes esame užaugę. Lietuviybė mums yra pozityvus turtas, kurį bet kokiose sąlygose užslopinti būtų tas pats, kaip didelio turto paslėpimas. Mes neturime savyje slėpti lietuviškos kultūros bei kūrybingumo dvasios. Mes taip pat neturime slėpti lietuviškos kultūros įnašo į Amerikos gyvenimą. Lietuviai Amerikoje, palyginus su kitomis mažumų grupėmis, labai gražiai išvystė ir parodė didelį kultūrinį kūrybingumą. Visų kartų lietuviai prisidėjo prie Amerikos gyvenimo praturtinimo savo lietuviškos kultūros įnašu. Lietuviai ir dabar visur pasireiškia kūrybingai. Senieji ateiviai statė subuvimo centrus, kūrė parapijas ir vienuolijas, įsteigė lietuviškas institucijas, rėmė Lietuvos nepriklausomybės kovą, rūpinosi spauda ir jungėsi į vieną organizacinę veiklą. Lietuviai ir dabar Amerikoje pasireiškia kūrybingai ar tai būtų mano, muzikos, mokslo, literatūros, sporto, teatro ar organizacinio veikimo srityse. Mūsų jaunasis prierauglis bei trečioji ateivių karta žada dar didesnę kūrybinę veiklą ir žymesnius atsiekimus.

Turėdami savyje trūkumų bei juos savyje pripažindami, mes vis gi negalime užmiršti mūsų šviesiosios ir kūrybingosios gyvenimo pusės. Tiesa, mes daug kuo savyje esame nusivylę ir nepatenkinti. Bet iš kitos pusės žiūrint, kokia kita mažumų grupė Čikagoje galėjo atlikti tokį milžinišką darbą, kaip lietuviškos operos "Gražina" pastatymą? Amerikiečiai laikraštininkai ir televizijos atstovai neseniai per Informacijos Seminarą atsilankę Jaunimo Centre Čikagoje, buvo nustebinti Amerikoj išleista 34 tomų Lietuvių Enciklopedija. Loyolos universiteto studentai ir profesoriai Čikagoje stebėjosi sužinoję, kad lietuviai Amerikoje turi rašytojo Stepo Zobarsko vadovaujamą knygų leidyklą, kuri labai sumaniai pristato amerikiečių literatams ir plačiai visuo-menei lietuvių rašytojų veikalus anglų kalba. Jeigu mes tik aplink save pasidairysime, tai visur pamatysime lietuvių kultūros ir lietuviško kūrybingumo įamžinimo paminklus.

Informacijos darbas apie mūsų kultūrinius ir politinius laimėjimus iki šiol buvo atliktas visų mūsų organizacijų ir institucijų bei pavienių asmenų. Efektingiausiai amerikiečių valdžios įstaigoms kalba mūsų Atstovybės Washingtone ir mūsų konsulatui visoje Amerikoje. Visos mūsų tiek senųjų tiek naujai atvykusių lietuvių organizacijos atliko ir atlieka vertingą informacijos darbą. Pagaliau kiekvienas lietuvis savo kūrybingumu ir atsiekimais atstovauja Lietuvą ir mus visus. Informacijos darbas yra tęsiamas ir toliau. Mes visi turime remti in-

BŪDAS US VALIUTAI PERSIUSTI I LIETUVA

- Siusti pinigų i Lietuvą yra geriausias išskaidavimas, nes už persiuntimą neimamas mokestis, o tik tai pinigai iškeičiami i US dolerių pažymėjimus (certificates).

TIKTAI US DOLERIŲ PAŽYMEJIMAI

- Šiuo būdu siųsdami valiutą savo giminei suteiksite vertės 4 kartus daugiau negu būtų keičiami i rublius. Jūsų pačių giminės jums šita patvirtins, - gaudami tik US dolerių pažymėjimus.

TIKTAI US DOLERIŲ PAŽYMEJIMAI

- Šiuo būdu gavę valiutą jūsų giminės bus pajėgūs nusipirkti ką panorės, - maisto, drabužių ir daug kitų daiktų - amerikietišky, vakarų europietišky bei namų apyvokos dalykų, - perkant per VNESHPOSYLTORG specialias dolerines parduotuves ir labai žemomis dolerio kainomis, - ką jūsų giminės patys jums patvirtins.

PILNAI GARANTUOJAME

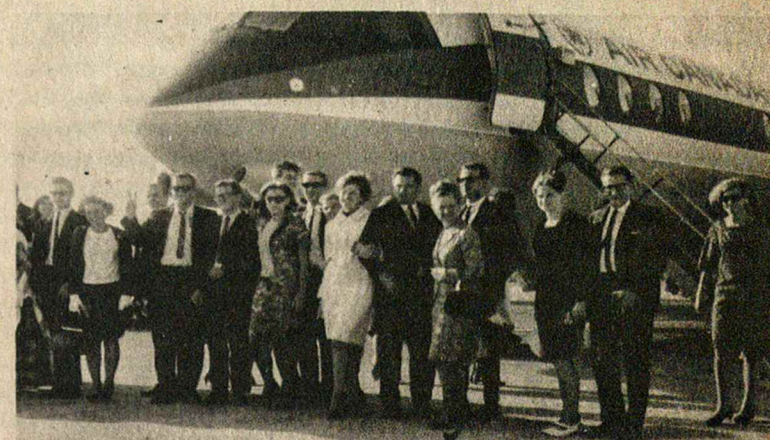
NEIMAMAS PERSIUNTIMO MOKESTIS

- Šitas valiutos persiuntimo patarnavimas nera apmokamas siuntėjo ir nei ten gavėjo, o tik tos islaidos padengiamos is VNESHPOSYLTORG'o.

UŽSISAKYKITE DABAR!

Užsakymus darykite tiesiog
125 East 23rd Street
New York, N.Y. 10010 USA.

PRAŠYKITE MŪSU KATALOGU!

Iš "Gyvataro" žygių. Vidury vadovė p. Breichmantienė, formacijos svarbų darbą ir gerinti informacinę reprezentaciją.

Geresnio informacinio reprezentavimo rūpesčio vedami ir pono Jono Jasaičio bei Amerikos Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos paskatinti, ėmėmės darbo informacijos pagerinimo srityje. Subūrėme talentingų, jaunų, sugebantių asmenų pajėgią grupę. Jaunimo Kongreso metu patyrėme kad amerikiečiai nėra nusistatę prieš mus, nes Chicago laikraščiai išspausdino 28 straipsnius ar nuotraukas apie Jaunimo Kongresą. Mes patys dažnai esame kalti, kad nelaiku ir netinkama forma patiekiami amerikiečių spaudai žinių, kurio-mis mes juos sudomintume. Vienas konsulas asmeniškai pasikalbėjime po Jaunimo Kongreso pasakė: "Jūs lietuviai turite didelę jėgą, bet mažą sugebėjimą ją parodyti amerikiečiams".

Informacijos teikimo srityje yra labai didelė konkurencija. Teikiant amerikiečių spaudai, radiui ir televizijai informaciją, mes turime kovoti dėl dėmesio su tūkstančiais kitų informacijos teikimo šaltinių. Todėl mūsų informacija turi būti gerai, sumaniai, ir kūrybingai paruošta. Ne užtenka turėti didelės vertės kultūrinių įvykių. Tuos kultūrinius įvykius mes turime mokėti ir tinkamai pristatyti plačiai Amerikos visuomenei. Jeigu mes išleidžiam didelės sumas kultūriniais įvykiams, tai tam tikrą procentą turėtume išskirti reprezentacijai. Mūsų informacijos Centras Chicago yra jau įkurtas. Bet jis pradeda dar tik savo pirmuosius žingsnius. Lietuvių Informacijos Centras- Lithuanian Information Center angliškai jau veikia

Jaunimo Centre Chicagoje.

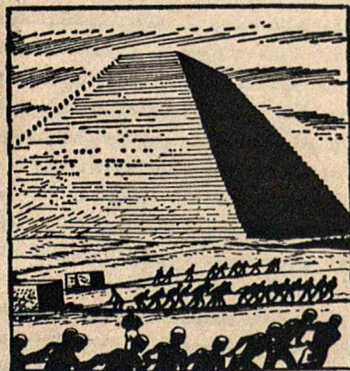
Gegužės 13 ir 14 dienomis Informacijos Centro pastangomis buvo suorganizuotas informacijos seminaras, kurį pravedė aštuoni žymūs amerikiečių laikraščių redaktoriai, radijo ir televizijos atstovai, bei informacijos sklaidimo profesionalai. Pozityvūs kontaktai su amerikiečiais yra jau užmegzti ir juos bandome plėsti ir toliau.

Lietuvių Informacijos Centras yra įstaiga, kuri bando organizuoti suburti žinias apie lietuvių atsiekimus bei apie lietuvių kultūrinius laimėjimus į vieną centrinę įstaigą.

Informacijos Centras, kaip ir bet kokia kita įstaiga, kuri pretenduoja į profesionalią veiklos išvystymą, negali egzistuoti be lėšų. Juo stipriau Informacijos Centras stovės finansiškai, tuo geriau galės atlikti reprezentacijos darbą. Todėl kviečiame kiekvieną lietuvių, kuriam jo lietuviška kilmė yra brangi, atsiųsti nors ir vieną dolerio auką tuo bent simboliniu remti šį svarbų darbą. Tik su Jūsų pinigine pagalba mes pajėgsime suorganizuoti tokį informacijos centrą, kuris plačiai ir efektingai paskleis mūsų nupeklintus žymius lietuviškos kultūros atsiekimus. Adresas: Lietuvių Informacijos Centras, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636. Telef. (312) 436-6585.

Mūsų visų pareiga yra kelti lietuvišką žiburį kaip galima aukščiau, kad visomis progomis jis savo spindėjimu pasiektų visus ir visiems efektingai kalbėtų apie mūsų tautos kultūrinį gyvumą ir kūrybingumą.

Gintautas Sabataitis, S.J.
Lietuvių Informacijos Centro Direktoriūs.

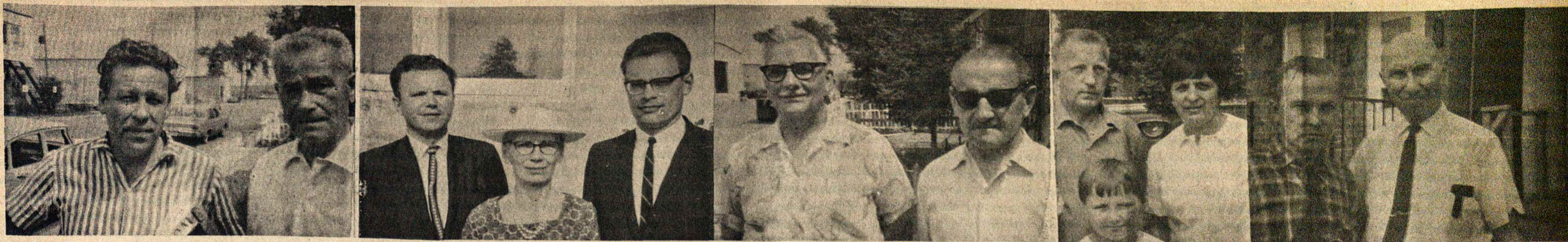
Tik vos prieš šimtmetį žmogus nežinojo kitokių energijos šaltinių, kaip tik vėją, vandens ratą ir raumenis. Per tūkstančius metų visi darbai buvo atliekami žmogaus ar gyvulių jėga - raumenimis, nesvarbu, ar tai statant milžiniškus senovės paminklus, ar rūpinantis pagrindiniais pragyvenimo reikmenimis.

Mūsų epochoje žmogus įvairiems darbams įkinkė mašinas. Mašinos žmogui suteikė galios net griauti kalnus. Daugiausia mašinos varomos benzinu ar žibalu, kas prieš kelias generacijas visai nebuvo žinoma. Mokslininkai šiandien atranda vis daugiau ir daugiau energijos šaltinių, kas pavaduoja žmogaus raumenis.

Senovės žmogui taip pat buvo žinoma nafta arba žemės alyva, besisunkianti iš žemės. Asiriečiai ją panaudojo keliams tiesti - asfaltui. Žvejai ją tepdavo laivus, kad neprasisunktų vanduo. Amerikos indėnai naftą naudodavo gydymo reikams Amerikoje naujai šulinius vietoj vandens atrodavo naftą.

Lankdami Pasaulinę Tarptautinę parodą Montrealyje, "Nepriklausomos Lietuvos" leidyklą lankė šie tautiečiai/iš kairės/: Dr. H. Nagys su tėveliu, gyvenančiu Čikagoje; A. Kavalūnaitė atlydėjusi į NL redakciją du inžinierius, iš Čikagos, - Brauną ir p. Šalčią; dešiniau Juozas Erslavas, iš Port Arthur, lankydamas pusbrolių Bronių Abramonių su juo aplankė N. L.-vos leidyklą/stovį kairėje; dar dešiniau - p. Antano Dirsės šeima, žmona ir dukrelė; visai dešinėje p. Milukas /New York/, pergyvenęs sovietinius kacetų ir Sibiro tremtį/su redaktorium/.

MONTREAL

EKSKURSIJA

"Baltijos" Stov. Komitetas kartu su "Litu" organizuoja Montrealyje liepą mėnesio ekskursiją į Quebeco miestą. "Baltijos" vardu gauta parama iš Quebec Centennial Committee \$785.00 sumoje. Į ekskursiją numatoma registruoti "Lito" narius ir "Baltijos" stovyklautojus. Smulkesnė informacija bus paskelbta vėliau. **SANTAUPAS Į "LITĄ"** "Litas" primena, kad šio mėnesio gale ir kito pradžioje (iki 10 d.) galima perkelti santaupą į "Litą" iš kitų bankų nenustojant vieną dienos palūkanų. Mat, liepos pabaigoje visi bankai apskaičiuoja palūkanas už praėjusius mėnesius, nors ir nevisi tuojau prirašo. "Litas" moka 5,25% už šerų ir 4,4% už depozitų sąskaitas ir duoda nemo-kamą draudimą iki \$2000 bendros abiejų sąskaitų santaupų sumos.

KAM PERMOKĖTI UŽ EXPO PASUS?

Daugelis Expo lankytojų galėtų gerokai sutaupyti, jeigu žinotų, kokius pasus ir kokias bonų knygu-tes jiems geriausiai pirkti. Numatantiems į Expo atsilankyti daugiau kaip tris kartus septynių dienų laikotarpį, geriausiai pirkti 7 d. pasus, kurie "Lite" kainuoja \$9.00, o prie įėjimo \$12.00. Jau-

QUEBEC' A

nimui kainuoja \$8.00 ir vaikams \$4.50.

Numatantiems į Expo eiti bent dukartus, geriau pirkti bonų knygtę kartu su dviejų dienų pasais, kuri "Lite" kainuoja \$8.00, o vaikams su vienu pasu \$3.80. Kas jau turi pasus, tiems patartina nusipirkti tik bonų knygtę be pasų, ant kurių gaunama 33% nuolaida. Bonų knygtę tinka gauti Expo guide arba Expo Souvenir Map, minirail bilietus; La Ronde Amusement Park pasivažinėjimams ir pramogoms, gerimams ir valgiams Expo restoranoose ir kioskuose ir pn. Galutinėje sąskaitoje vis tiek be tų išlaidų neišsiverčiama, nors pradžioje ir neatrodo būtina.

"Litas" dar turi visų rūšių pasų, išskiriant sezoninius, ir bonų knygučių. Kainos tos pačios, kurios buvo prieš parodą atidarant, taigi su žymia nuolaida.

50% NUOLAIDA "Lite" dar yra likęs vienas sezoninis pasas vaikui, kuris parduodamas už pusę kainos, tai yra už \$9.00.

Pr. R. KANADOS UKRAINIEČIAI šią savaitę turi pastrody-mus Parodos aikštėje, kurioje vyko pasirodymai estų ir latvių, kur bus ir latvių lietuvių. Lietuviai pataria ukrainiečių pasirodymus lankyti. Ir jie į mūsų pastrody-mus atsilankys.

Adomas Jocas su šeima yra pajudėję iš Californijos link Montrealyje, kurie žada aplankyti brolių Povilo ir Juozo šeimas ir kitus prietelius, kurių nemažai turėjo gyvendami Montrealyje. Pakelyje yra sustoję pas p. Jocienės tėvus - Pitsburge, ir dar aplankys broli Vladą Toronte.

Mirė ir šį trečiadienį bus laidojama per Šv. Kazimiero bažnyčią Juozas Strimas, kuris buvo atvykęs Kanadon 2-rosios imigracijos laikotarpį iš Pilviškių.

ADVOKATAS

JOSERH P. MILLER

B. A., B. C. L. Suite 205
168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064

Notaras
J. BERNOTAS
B. A., B. C. L.

Sun Life Building
Suite 2001
Tel.: UN 6-4364.

DR. A. O. JAUGELIENE

DANTŲ GYDYTOJA

1410 Guy Street, 1 aukštas
11-12 kambarys.
Tel: 932-6662; namų 737-9681

DR. V. GIRIUNIENE
DANTŲ GYDYTOJA

5330 L'Assomption Blvd.
Tel. 255-3535.

expo67

PASUS IR BONŲ KNYGUTES
Montrealyje nusipirkite su žymia nuolaida darbo dienomis MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJOJE "LITE", o sekmadieniais po 10 val. pamaldų Aušros Vartų parapijos SPAUDOS KIOSKE.
"Lito", Aušros Vartų parapijos ir kioskos adresas:
1465 De Seve St., Cote St. Paul, Montreal 20, Que.

RUGPIŪČIOMĖN. 6 D. PR. SKRUBIO ŪKYJE; PONTE FORTUNE, P. Q. IVYKSTA

TRADICINĖ ŠAULIŲ GEGUŽINĖ

Programoje: 12 val. vėliavos pakėlimas. • Prizinis šaudymas. • Lietuviška muzika. • Pilnas bufetas ir • Žaidimai jauniui.
Visus Montrealyje lietuvių ir svečius maloniai kviečiame dalyvauti.
L. K. Mindaugo Šaulių Kuopos Valdyba.

GRAŽUS VEDYBINIS JUBILIEJUS

Adelė ir Mamertas Vapsvos susilaukė sidabrinio vedybinio jubiliejaus, kurį šauniai ir atšventė, dalyvaujant gražiam būriui artimųjų ir giminių.

Ponų Vapsvų jubiliejus buvo juo iškilmingesnis ir malonesnis, nes sūnus Vidas Vapsva šiemet baigė aukštuosius mokslus. Sveikiname ir suktuvininkus ir aukštojo mokslo laipsnį laimėjusį. **SVEČIAI IŠ KITUR**

Nesustojamai vyksta judėjimas lietuvių iš kitur, vieni atvyksta, apžiūri Pasaulinę Parodą, pasisvečiuoja pas gimines bei pažįstamus ir išvyksta. Tuo pačiu laiku atvyksta kiti ir vėl kuriems tenka aiškintis ir ieškoti apstojimui vietų bei parodos lankymui klausimų. NL-va visuomet yra pasiryžusi savo tautiečiams padėti ir pataria atvykusiems nesivaržant kreiptis. Lankęsi iš JAV-bių: inžinieriai J. Šalčius ir E.

Montreal Outfitting Ltd.

GERA PROGA

\$1.00 mokėdami savaitėje galite gauti pirkti 6 Wabasso paklodes, 6 Wabasso pagalvėms užvalkalus ir 2 antklodes.

Skambinti tel. 849-4283
3724 St. Lawrence Blvd.
Montreal

DĖMESIO MONTREALIO IR APYLINKĖS LIETUVIAMS

Turime šviežių ir skanių sūrių, taip pat šviežių ir rūkytų lietuviškai pagamintų dešrų.

Prašome pasinaudoti mūsų produktais ir pasitarimu pristatant į namus.

Skambinkite Bruno Jazokas, tel. - 766-9041.

J. Gražys

KAILIŲ SIUVĖJAS

SIUVY IR PARDUODU

Taisau ir Remodeluoju Vasaros laike saugojimas / Storage /

6396 Bannantyne, Verdun.
PO 7-6183.

AR ŽINOMA, KAD "NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SPAUSTUVĖ

spausdina bilietus, pakvietimus, vizitines ir padėkos korteles, įvairius blankus, receptams lapelius, vedybinius pakvietimus, mirties atveju užuodintus laiškus, išsiskaitus "statemen-tus", vokus su adresais, laiškačiūkus.

Darbą atlieka pigiau, negu kitos spaus-tuvės. Kviečiame įsitikinti. Spausdinius galime priimti paštu ir paštu pasiųsti.

Adresas: 7722 George Street, LaSalle, Montreal, P. Q. Canada.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

RAMBYNE BUVO

tradicinė Joninių pramonė, degančios statinės, "paparčio žiedo su-radimas" ir šokiai. Bet

Braun, B. Stanaitienė, A. Tamosiūnas su šeima, Vl. ir S. Vaišvilai, Dr. F. V. Kaunas su šeima iš Chicago, Klimas iš Brockton, Br. Paltus iš Ca-lifornijos, p. Leonienė su sū-nu iš Clevelando, Stockus Albertas, p. Nagys, V. Kerbelis ir kt. Kanadiečiai: J. Erslovas iš Albertos, Leopoldas Pliūra su jaunamete savo šeima, Ant. Dirsė su savo šeima iš Hamiltono, A. Rinkū-nas su šeima iš Toronto ir kt.

• Bruno Bulota, kuris jau pora metų kai studijas tęsia Paryžiuje, buvo nuvykęs į Lietuvą ir kurioje išbuvo 3 savaites laiko, aplankė savo tėvelio tėviškę ir visus gimines ir apie išpučius žada parašyti.

LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO AKADEMIJOS

(jos, kaip ir veterinarijos akademijos, vardas yra išlikęs ligi šiol nepalietas) Vladas Čaikauskas apgy-

CENTRAL FUEL OIL LTD.

3865 A Beaubien E. Montreal.

Repr. J. Blauzdžiūnas.

- Namų šildymui alyva - žemiausios kainos lietuviams.
- Veltui krosnių valymas ir taisymas.
- Greita tarnyba dieną ir naktį.

Tel: Res. 254-4678 Off. 721-4535.

NEWS IN REAL ESTATE

IMMEUBLES -- DERAGON & RIENDEAU REALTIES
7623 Edouard Street, LaSalle.

Tel. 365-4872

L. Deragon

sąžiningas pataravimas padės išspręsti Jūsų pirkimo problemas perkant namus. Pirmieji ir antrieji morgiai yparūpinami tiesiog pas mus. Prašom skambinti: Tel: 365-4872. (Mes paimsime iš namų).

Mūsų ilgametė praktika padės sutaupyti daug pinigų ir

J.P. Riendeau

Talisman

INTERCONTINENTAL CLUB

Cocktails - Dancing Nightly

Kviečia visus atsilankyti į Intercontinental klubą, kuris yra 696 St. Catherine Street W., (prieš T. Eaton'o krautuvę).

Kreipkitės asmeniškai pas Joe Stankaitis.

Europietiška muzika ir šokiai kiekvieną naktį - jausitės kaip Bavarijoje.

Juozas Stankaitis
Manager of the Club.

Tel. 861-1507

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

P. ADAMONIS
Chartered Insurance Broker

3907 ROSEMONT BLVD.

Tel. OFF.: 722-3545

RES. 256-5355

S-tos "Lito" nr. 752D

TORONTO

STATOMAS MOZIEJUS KAIP SIMBOLIS

Verslo vyrai, žaliavų tiekėjai, rangovai, architektai ir inžinieriai apjungę jėgas do-vanoja Ontario Londonui 50, 000 vertės šimtmečio projek-ta. Istorinis muziejus turi bū-ti pastatytas ir padovanotas miestui nuo šių visų žmonių be jokio atlyginimo. (CS).

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarašis ir šeštadieniais pagal susitarimą.

(1082 Bloor W., Toronto)
(i rytus nuo Dufferin St.)
Raštinė: LE 4-4451.

TORONTO ŠVENČIA ŠIMTMETI

Daug yra įdomių įvykių sa-ryšų su Šimtmečio šventimu Toronte. Šimtmečio "Kit", kuriame yra atžymėti visi į-vykiai ir kuris gaunamas už vieną dolerį, parašius Cente-nnial Kit, Box 950, Terminal A, Toronto 1, arba Centennial House, 152 Adelaide St. West. -- Ketvirtadienį, liepos 27 d. - Kanado- keramika, Cana-dian Guild of Petters Bib-lioteka miesto Rotušėj. Penk-tadienį, liepos 28 d. - Senų ir klasiškų automobilių para-das, Canadian Tire Corpora-tion. Šeštadienį, liepos 29 d. - Konfederacijos geležinke-lis, C.N.E. bėgiai, pasaulio jachtų rungtynės, Royal Can. Yacht Club, skotų šokių drau-gija - rungtyniavimas City Hall. Sekmadienį, liepos 30 d. - Konfederacijos geležin-kelis C.N.E., pirmadienis, lie-pos 31 d. - Konfederacijos ge-ležinkelis ir lauko teniso run-gtynės. Antradienį, rugpiū-čio 1 d. - Konfederacijos trau-kyns, C.N.E. Trečiadienį, rugpiūčio 2 d., - Karo orkes-tro koncertas Queen's parke ir Konfederacijos traukyns, C.N.E. (CS).

JAUNIMAS STOVYKLAUJA

Nuo liepos 8 d. prasidėjo XI-ji Aušros mergaičių ir ber-niukų stovykla, kurioje susi-rinko apie 200 jaunuolių iš Kanados ir JAV-bių.

nių, pasižymintiu labai stipriu biologiniu veikimu. (Elta.)

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS

ŠEŠTADIENIS PER **CFMB** STOTI

BANGA 1410, 10:00 VALANDA VAKARŲ.

Programos vedėjas L. Stankevičius.

Tel. 669-8834.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695-35-1a Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que.

Tel. RAYmond 7-3120.

Keating FORD

Sales Limited

4415 Bannantyne Ave., Verdun.

FALCON - FAIRLANE
GALAXIE - THUNDERBIRD
MUSTANG - TRUCKS

USED CARS

1 year guarantee.

Kreipkitės į

LEO GURECKAS

Sales Managers Assistant
Keating Ford lietuvis atstovas
769-8831.

Tel. namų DO6-2548
Istaigos 769-8529.